Ankenævnet for Forsikring

Den 7. oktober 2015 blev i sag nr. 85945:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har livsforsikring med dækning for erhvervsevnetab i PFA Pension. Hun klager ved sin advokat over selskabets afvisning af, at hendes erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Forsikringen giver ret til invalideydelser og præmiefritagelse, såfremt klageren på grund af sygdom eller ulykke mister mindst halvdelen af den fulde erhvervsevne. Der er en karenstid på 3 måneder.

Klageren, der er født i 1969, er uddannet inden for økonomi, og har arbejdet som indkøber i en række virksomheder. Den 14/1 2008 blev hun i sin bil påkørt bagfra, og pådrog sig i den forbindelse en whiplashlæsion. Mellem den 1/2 2010 og 30/6 2010 gennemførte hun et arbejdsprøvningsforløb hos sin arbejdsgiver, men blev opsagt pr. 31/10 2010, hvor hun havde lønophør. Hun blev den 1/8 2010 visiteret til fleksjob. Den 2/12 2010 blev hun som fodgænger påkørt af en bil med overkørsel af højre fod. Mellem maj 2011 og november 2012 gennemførte hun to arbejdsprøvningsforløb. Pr. 1/1 2013 blev hun tilkendt offentlig førtidspension. Selskabet har afvist dækning for erhvervsevnetab med henvisning til, at hendes generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen.

I klageskemaet dateret 13/3 2014 fremgår bl.a.:

> "1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.
>
> Som advokat for [klageren] indtrådte vi i sagen mod PFA Pension den 4.1.2013. Sagen drejer sig om ret til pension for nedsat erhvervsevne. … kommune har gennem 5 arbejdsprøvninger i perioden 2008-2012 vurderet erhvervsevnen nedsat til det ubetydelige, og tilkendte [klageren] førtidspension ultimo 2012. Ultimo december 2013 fremsender vi brev samt en del dokumentation som PFA tilsyneladende har forsømt at indhente i sagen. Det er klagers opfattelse at PFA forsøger at trække sagen i langdrag uagtet de længe har haft mulighed for at indhente de oplysninger der var nødvendige for bedømmelse af sagen jf. FAL § 24. Senest ved at anmode om en ny psykiatrisk speciallægeerklæring til trods for at der foreligger en sådan fra 2012 samt en neuropsykologisk erklæring fra 2013. Dette materiale er tilsendt PFA december 2013.
>
> Ankenævnet anmodes om at:
> Vurdere om [klageren] opfylder betingelserne for at få forsikringssummen udbetal iht. policerne
> Vurdere hvornår PFA var i stand til at vurdere dette iht. FAL § 24, stk. 1 og stk. 2
> Vurdere om PFA på noget tidspunkt var forpligtet til at udbetale et a conto beløb
> …
> 2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)
>
> At selskabet anerkender at skulle udbetale i henhold til policen"

Selskabet har i brev af 19/6 2014 til nævnet bl.a. anført:

> "**Hvilken forsikring er der tale om?**
> Forsikrede har fire ordninger i PFA Pension.
> Policenummer …351: ordningen er tegnet igennem forsikredes ansættelsesforhold i … med virkning pr. 1. juli 1998. Ordningen er i forbindelse med firmaskift videreført. Pr. 1. juli 2007 er ordningen videreført via ansættelse i …. Ordningen er senest omlagt til PFA Plus pr. 1. oktober 2010, hvorefter ordningen inkl. dækninger er videreført på nyt policenummer (…551). Den oprindelige ordning er herefter omskrevet til fripolice uden forsikringsdækninger.
>
> Policenummer …551: ordningen er oprettet i PFA Plus pr. 1. oktober 2010, som en videreførelse af tidligere police …351. Ordningen omfatter dækning ved tab af erhvervsevne, hvorefter forsikrede er berettiget til udbetaling af hele forsikringsydelser ved en erhvervsevnenedsættelse på mindst halvdelen. Forsikrede er ved en erhvervsevnenedsættelse på mindst halvdelen endvidere berettiget til fuld præmiefritagelse (indbetalingssikring). Derudover indeholder ordningen dækning ved kritisk sygdom. For ordningen gælder forsikringsvilkår af 1. oktober 2010. (Bilag A.)
>
> Policenummer …355: ordningen er tegnet 1. december 2008 via forsikredes ansættelsesforhold i …. Der er tale om en opsparingsordning, hvor der er ret til fuld præmiefritagelse, hvis erhvervsevnen er nedsat med mindst halvdelen. Der er ingen dækning ved tab af erhvervsevne. Ordningen er omlagt til PFA Plus pr. 1. april 2013.

Policenummer …352: ordningen er tegnet 1. august 2001 via forsikredes ansættelsesforhold i …. Der er tale om en opsparingsordning, hvor der er ret til fuld præmiefritagelse, hvis erhvervsevnen er nedsat med mindst halvdelen. Der er ingen dækning ved tab af erhvervsevne. Ordningen er omlagt til PFA Plus pr. 1. april 2013.

...

PFA Pensions begrundelse for at fastholde afgørelsen

…

Forsikrede er den 14. januar 2008 ude for et uheld, hvor hun som fører af bil bliver påkørt bagfra af en anden bil. Forsikrede oplever efterfølgende hovedpine og nakkegener. Hun undersøges efter uheldet på skadestuen, hvor man ikke finder anledning til yderligere undersøgelser. (Bilag I). Forsikrede har ikke slået hovedet i forbindelse med uheldet eller været bevidstløs. Ved undersøgelse bevæger hun sig tvangfrit omkring, specielt er der fin bevægelighed i halscolumna i alle retninger. Der foretages MR-scanning, der viser normale forhold. Konklusionen er, at der absolut ikke er sket strukturel skade, hjernen er helt normal og også ansigtets følenerve samt det indre øre, og nakke- og hals er grundigt undersøgt og de nerver, der forsyner fingrene på begge sider er helt intakte. Der er intet til hinder for, at forsikrede genoptager sit arbejde. (Bilag J).

Forsikrede får foretaget en speciallægeundersøgelse den 20. april 2009. (Bilag K). Det fremgår, at der er forsøgt palliativbehandling i form af smertestillende medicin, fysioterapi og kiropraktorbehandling - alene med forbigående effekt. Forsikrede oplever ømhed og stivhed i nakken samt dagligt trykkende spændingshovedpine, hvor både koncentrationen påvirkes og hukommelsen bliver dårlig. Der er også øget træthed. Neurologisk objektivt er forsikrede ved undersøgelsen alment upåvirket og kognitivt upåfaldende. Konklusionen er, at forsikrede er grundigt udredt. Der findes ingen tegn til skader på det centrale eller perifere nervesystem, alene findes der en muskulær overbelastningstilstand lokaliseret til muskulaturen i nakken. Der er et men af betydning med daglig hovedpine ledsaget af lettere funktionstab. Prognosen kan på sigt være god, idet der ikke er holdepunkter for en irreversibel organisk skade, men alene muskulær overbelastning. Der forventes fuldstændig remission sandsynligvis inden for 3-4 måneder.

Den 2. december 2009 foretages der en neurologisk speciallægeundersøgelse. (Bilag L). Ved undersøgelsen fremtræder forsikrede lettere smerteforpint. Der er bevægeindskrænkning i alle retninger i nakken. Fortsat hovedpine og af og til sovende fornemmelse i ansigtet. Symptomerne er med vekslende identitet, hvor det ofte er nogenlunde fra morgenstunden og forværres i løbet af dagen. Forsikrede arbejder på tidspunktet for undersøgelsen 5-6 timer dagligt. Forsikrede har på intet tidspunkt lavet øvelser eller aktiv træning for at bedre nakke- skulderågets muskler. Speciallægen vurderer, at hvis styrke- og smidighedstræning iværksættes og vedligeholdes kan forsikrede med tiden blive symptomfri.

Af notat fra egen læge af 10. december 2009 (bilag M) fremgår det, at forsikrede oplever koncentrations- og hukommelsesbesvær. Af denne grund er hun pr. 8. december (2009) fuldtidssygemeldt, men arbejder 4 timer dagligt i praktik. Der foreslås neurologisk undersøgelse af de kognitive deficits.

Forsikrede er i forløb på Neurologisk Klinik, … . (Bilag N). Det fremgår af notat af december 2009, at forsikrede anbefales nedsat arbejdstid til 20 timer om ugen. Prognosen skønnes fortsat god.

I perioden 1. februar 2010 til 30. april 2010 er forsikrede i arbejdsprøvning ved tidligere arbejdsgiver. (Bilag O samt oplysningerne fra Arbejdsskadestyrelsen, bilag P). Det er op-

lyst, at forsikrede arbejder 20 timer om ugen. Forsikrede bliver opsagt med virkning fra den 30. oktober 2010. Fra den 1. august 2010 er forsikrede bevilget fleksjob.

PFA Pension bemærker, at forsikrede efter uheldet den 14. januar 2008 er grundigt udredt uden tegn til skader på hjernen. Neurologisk er forsikrede kognitivt upåfaldende. Der er alene let nedsat bevægelighed i nakken, og det vurderes, at dette skyldes overbelastning af nakkemuskulaturen, som kan bedres med styrke- og smidighedstræning. Forsikrede oplever som følge heraf hovedpine. Det bemærkes endvidere, at forsikrede ugentligt arbejder mere end halv tid.

Den 2. december 2010 er forsikrede igen udsat for et uheld, hvor hun som fodgænger på en parkeringsplads bliver ramt af sidespejlet fra en forbi kørende bil, hvorefter hun falder. Hendes højre fod bliver klemt. Hun klager over smerter i nakke og lænd med udstråling til højre ben. Desuden klager hun over smerter i højre fod. (Bilag Q). Ved undersøgelse findes diffus ømhed i nakken. Der er ingen ømhed svarende til hofter, knæled eller venstre fodled, og der er fri bevægelighed. Der er foretaget røntgen og CT-scanning. Der er intet særligt at bemærke. Der foretages senere en MR-scanning som viser væskeansamling på fodryggen på højre fod ellers normale forhold. Der er ingen mistanke om læsioner eller frakturer.

Senere (juli 2011) klager forsikrede over smerter i venstre fod, hvorfor der foretages en MR-scanning af venstre fod. Begrænset fund. (Bilag Q).
…
Forsikrede er arbejdsprøvet i … i perioden 23. maj 2011 til 12. august 2011. Det fremgår af evalueringen (bilag R), at forsikrede dagligt har arbejdet 2 timer. Man har overordnet været tilfreds med forsikredes arbejde, men hendes koncentration svigter efter kort tid og så sker der fejl. Koncentrationen stiger, når forsikrede er alene på kontoret og der er stille omkring hende. Der er ikke observeret problemer med hukommelsen. Forsikrede møder ikke op med gejst og energi. Hun begynder de fleste dage med at fortælle, hvor træt hun er. Det er observeret, at denne negative anskuelse har indflydelse på hendes arbejdstempo. Forsikrede har arbejdsmæssigt ikke taget initiativ. Privat har hun taget flere initiativer, når det har vedrørt hendes helbred. Ved nye tiltag eller forslag til forandringer hæver forsikrede forsvarsparaderne. Hun møder nye mennesker med stor skepsis. Forsikredes smerter og hendes to ulykker fylder så meget, at det er de primære samtaleemner for hende. Det vurderes, at forsikrede aktuelt kan arbejde 10 timer, men kan øge arbejdstiden, hvis hun behandles for sine smerter. Det vurderes, at forsikrede rent fagligt vil kunne bruges i rigtig mange internationale virksomheder, såfremt hendes timetal kan øges.

Det fremgår af praktikevaluering fra … Kommune (bilag S) for perioden 7. november 2011 til 1. januar 2012, at forsikrede er særdeles fokuseret på eget helbred og ikke omkring egen afklaring. Dette vurderes at være en barriere i forhold til tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Forsikredes tempo vurderes særdeles beskedent, der observeres intet initiativ, og det samlede funktionsniveau kan ikke vurderes. I perioden, hvor afklaringen har stået på, har der været et særdeles markant fravær og en yderst beskeden egen indsats, som har umuliggjort en afklaring af forsikrede. Det samme fremgår af praktik-og vejledningsevaluering fra … Kommune (bilag R), hvor en beskeden egen indsats har umuliggjort en gennemførelse af et vejledningsforløb.

Forsikrede henvises efterfølgende (18. januar 2012) til udredning hos speciallæge i psykiatri (bilag T, side 3). Det fremgår også her, at forsikrede er overoptaget af ulykkerne og smertegenerne. Det vurderes, at forsikrede har en grundlæggende særdeles særegen personlighedsstruktur med formodentlig kontaktbesvær. Hun er overoptaget af ulykkestil-

fældene, hvor det snarere er det sociale besvær, som er hovedproblematikken. Objektivt psykisk fornemmes det, at forsikrede ikke har en helt adækvat kontaktform, stemmeføringen er monoton, der er visse uindfølelige tankespind, men forsikrede er ikke paranoid eller anden dybereliggende psykopatologi - ikke depressiv. Hun vurderes at have en uspecificeret diagnose - skizoid personlighedsstruktur.
…
Den 2. februar 2012 foretages der en reumatologisk speciallægeundersøgelse af forsikrede (bilag U). … Det konkluderes, at forsikrede opfylder kriterierne for fibromyalgi, idet hun er øm på fibromyalgipunkterne. Hun diagnosticeres derudover som overvægtig. Der er ikke konstateret betydende lidelser. Undersøgelse af ekstremiteter er normal.

Det bemærkes af PFA Pensions lægekonsulent, speciallæge i arbejdsmedicin, at ømhed på fibromyalgipunkter ved undersøgelse ikke siger noget om funktionsniveauet. Det bemærkes yderligere, at speciallægen konkluderer, at forsikrede har fibromyalgi udløst i forbindelse med whiplashlæsion. Dette er ifølge PFA Pensions lægekonsulent ikke en lægeligt anerkendt følgeslutning.

Forsikrede undersøges ved Arbejdsmedicinsk amb. den 29. maj 2012. (Bilag V, side 19). Det fremgår her - modsat undersøgelsen den 2. februar 2012 (bilag U), at der er indskrænket bevægelighed svarende til underekstremiteterne. Forsikrede kan alene gå få hundrede meter, førend hun skal holde pause. Hvad angår erhvervsevnen forventes en deltids erhvervsevne, men forsikrede er mest indstillet på pension.

I perioden 17. … På baggrund af afklaringsforløbet ved ... vurderes det, at forsikredes arbejdsevne er nedsat til det ubetydelige.

Det bemærkes af PFA Pension, at det beskrives i ressourceprofilen (bilag V, side 11), at forsikrede de dage, hvor hun er i afklaring står op kl. 6 og går en tur med sin hund lige som hun om eftermiddagen går tur med hunden. Det er ved undersøgelsen den 2. februar 2012 (bilag U) angivet, at forsikrede alene kan gå 300 meter. Og ved undersøgelsen den 25. januar 2012 (bilag T) angiver forsikrede at have belastningssmerter i fødderne. Det bemærkes derudover, at man lægeligt fra Arbejdsmedicinsk amb. vurderer, at forsikredes erhvervsevne forventes at udgøre deltids beskæftigelse, imens afklaringsforløbet ved ... viser en arbejdsevnen nedsat til det ubetydelige.
…
Der foretages neuropsykologisk speciallægeundersøgelse (bilag X) den 21. august 2013 med henblik på vurdering af kognitiv/psykisk funktion. … Samlet vurderes det, at fremtrædende elementer i forsikredes symptombillede kan forklares ved en somatiseringstilstand.

Samlet vurderes det, at der er tale om en ganske beskeden - om nogen - helbredsmæssig funktionsnedsættelse efter uheldet den 14. januar 2008 og frem til uheldet den 2. december 2010. Omkring og efter december 2010 tiltager forsikredes sygdomsfiksering uden en fysisk helbredsmæssig forklaring herpå. Der er heller ikke efter uheldet den 2. december 2010 objektive fysiske fund, der kan forklare forsikredes ringe arbejdsindsats. Forsikrede vurderes at have en særdeles særegen personlighedsstruktur, hvor hovedproblemet synes at være kontaktbesvær. Der er ikke tale om en dybereliggende psykopatologi eller depression, og hendes overoptagethed af hendes sygdomssymptomer kan ikke, jf. PFA Pensions lægekonsulent sidestilles med egentlig hypochondri eller lignende sygelig forestilling, der er at sammenligne med psykotisk tilstand, hvor man reelt tror sig syg.

Ud fra de foreliggende ret grundige undersøgelser vurderes det, af PFA Pensions lægekonsulent, at der ikke lægeligt er en organisk forklaring på forsikredes omfattende klager

og den af hende selv beskrevne funktionsnedsættelse. Det vurderes, af PFA Pensions lægekonsulent, at forsikredes funktionsnedsættelse ikke er begrundet i hverken fysisk eller ny tilkommen sværere psykisk lidelse, men af en speciel skizoid personlighedsstruktur med en overoptagethed af sine klager. Denne specielle skizoide personlighedsstruktur kan i et vist omfang nedsætte funktionsevnen, hvis det drejer sig om funktioner, forsikrede ikke mener sig i stand til at deltage i. Der er imidlertid tale om en speciel personlighedsstruktur, og altså hverken sygdom eller ulykke, som er den grundliggende betingelse for, at forsikringen kan komme til udbetaling i henhold til forsikringsbetingelserne.

Konklusion
På baggrund af sagens akter vurderer PFA Pension, at der ikke objektivt er påvist en forklaring på forsikredes ringe funktionsniveau idet:

- undersøgelse på Neurologisk Klinik i februar 2008 viser normal MR-scanning af hjerne og hals (bilag J)
- neurologisk undersøgelse ved speciallæge i neurologi, … , april 2009 viser normal neurologisk undersøgelse (bilag K)
- undersøgelse ved speciallæge i neurologi, … , december 2009 viser normal neurologisk undersøgelse (bilag L)
- CT-scanning fra december 2010 normalt (bilag Q)
- MR-scanning af fod fra februar 2011 alene viser væskesamling på fodryggen (bilag Q)
- undersøgelse ved speciallæge i psykiatri, … , januar 2012 konkluderer særdeles særegen personlighedsstruktur uden dybereliggende psykopatologi eller depression med overoptagethed af ulykkestilfældene (bilag T)
- notat fra ortopædkirurgisk amb. fra januar 2012, hvor røntgen af fødderne alene viser væskeophobning men pæne akser og knoglestruktur uden tegn på bruskskader eller ligamentovervridning (bilag T)
- undersøgelse ved speciallæge i reumatologi, … , februar 2012 som vurderer fibromyalgi (bilag U)
- undersøgelse ved specialist i neuropsykologi, … , august 2013, hvor forsikrede ved klinisk vurdering ikke fremtræder svært kognitivt dysfungerende, men hvor undersøgelse viser urealistisk lave testpræstationer, som ikke korresponderer med den kliniske fremtoning (bilag X).

Det vurderes derfor, at det lægeligt hverken fysisk eller psykisk er dokumenteret, at forsikredes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad som følge af sygdom eller ulykke. PFA Pension fastholder derfor afslag på udbetaling ved nedsat erhvervsevne."

Klagerens advokat har i brev af 6/8 2014 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"I forlængelse af mit brev af 27. juni 2014 fremsender jeg hermed min klients kommentarer til skrivelsen fra PFA Pension af 19. juni 2014, med mine kommentarer indskrevet i (*parentes med kursiv)*.

Først og fremmest er der en meget graverende fejl/fri fortolkning i PFA' udlægning. PFA har været vidende om min første ulykke, allerede da jeg arbejdede hos … . Jeg anmeldte min 1. skade mundtligt til PFA' egen konsulent allerede på det første møde, som blev afholdt omkring maj 2008 i … lokaler. På mødet fortalte jeg, at jeg havde været ude for en ulykke, hvor en anden bil var kørt op i min bil bagfra. Jeg havde fået et piskesmæld med efterfølgende mén, som følge af den ulykke. Derfor ville jeg gerne høre om, hvordan jeg skulle forholde mig i forhold til de betingelser, som min police havde. På efterfølgende møder med Konsulenten, hvor emnet igen blev taget op, rådede konsulenten mig til, først

at fremsætte mit krav skriftligt, når det endelige erhvervsevnetab var fastslået. Det er først for nyligt, at jeg er blevet gjort opmærksom på, at dette råd var direkte misvisende. (*Jeg bemærker her at oplysningerne i forbindelse med tegning således er afgivet i god tro, og under vejledning fra forsikringskonsulenten).*

…

På baggrund af 1. ulykke, blev der godt nok udarbejdet en afgørelse fra ASK dateret den 5. maj 2011, hvor erhvervsevnetabet er opgjort til 50 % og méngraden er sat til 10%. Men jeg mener, at erhvervsevnetabet er sat for lavt eftersom præmisserne ikke er i overensstemmelse med virkeligheden. *(Jeg bemærker her at Arbejdsskadestyrelsen jf. almindelig praksis på daværende tidspunkt vurderede en sag hvori det var tilkendt førtidspension til 65 % EET.)*

Grundlaget for den fastsatte niveau er, at jeg fra 8. december 2009 og frem til 21. juni 2010 var i arbejdsprøvning i mit eget job hos … . Aftalen var, at jeg skulle arbejde i 4 timer pr. dag. Dette var jeg dog ikke i stand til. Jeg var til stede i 4 timer pr. dag, men var ikke i stand til at arbejde i mere end max. 2 timer pr. dag. Det skal her bemærkes, at hen over tid blev mit sygefravær markant, og til sidst gik der ikke en uge, hvor jeg ikke havde mindst 1 sygedag.

Da … kommune havde samlet de informationer, som de havde brug for, tilbød de … at de ville indgå i en fleksjobs ordning, hvis min stilling kunne konverteres om til et reelt fleksjob. Denne ordning kunne … ikke honorere, hvorfor jeg blev sagt op. Jeg blev visiteret til fleksjob officielt den 1. august 2010.

…

Personligt har jeg også selv haft en pensionsordning hos [andet pensionsselskab], og kravet hertil blev fremsat på samme tid som kravet til PFA. I foråret 2013 gik mit krav igennem hos [andet pensionsselskab], på trods af at de havde større krav til erhvervsevnetabet end PFA!

Det skal også her pointeres, at iflg. WHO er piskesmæld/whiplash en fysisk lidelse/handicap! Sidste år anerkendte EU-domstolen piskesmæld som et fysisk handicap. På den baggrund, er der faldet flere domme i favør til os piskesmældsramte. (*Jeg henviser til EU-dommene Ring/Werge som er blevet implementeret i dansk ret i forbindelse med dom fra Sø-og Handelsretten i foråret 2014. Samme fremgår af andre domme bl.a. Vestre Landsrets dom af 16. december 2013 som vedlægges)*

…

Herfra vil jeg kommentere punkt for punkt:

'Hvilken forsikring er der tale om'.

…

Policenr. …551: jeg hæfter mig ved det faktum at PFA havde overordentlig travlt med at få min ordning ændret til fripolice, og det på trods af at mit ansættelsesforhold først ophørte den 31. oktober 2010.

Policenr. …355: det må dreje sig om 1. december 2007.

Policenr. …352: jeg var ikke ansat hos … den 1. august 2001.

...

Afsnit 1 - side 2: Jeg mener godt, at man kan sige, at jeg er direkte er blevet misinformeret af PFA' egen pensionskonsulent. Desuden har PFA været vidende om, at jeg har været til både neurologisk undersøgelse, fysioterapi og kiropraktik i forbindelse med piskesmældet/1. ulykke. Alt sammen foranlediget via healthcare/PFA.

...

'PFA Pensions begrundelse for at fastholde afgørelsen'.

Afsnit 2 - side 3:

…

(Jeg tillader mig at henvise til Retslægerådets definitioner af begrebet piskesmæld som er velkendt for PFA. Piskesmæld karakteriseres netop ved at der ikke findes et brud, eller en anden fx neurologisk skade (fx hjerneskade) som lader sig konstatere ved Røntgen eller MR-scanning etc. Når der IKKE findes disse positive svar fra sådanne objektive undersøgelser men de subjektive gener er forenelige med piskesmæld stilles diagnosen piskesmæld)

…

Afsnit 2 - side 4: Neurologisk speciallægeerklæring fra … fra [hospital] bekræfter diagnosen piskesmæld. Det er ikke korrekt, at jeg arbejder 5-6 timer pr. dag. Det er jeg slet ikke i stand til. Det beror på en skrivefejl fra lægens side. Der er ikke sket nogen ændring siden [anden læges] afslutningsrapport.

Afsnit 3 - side 4: Direkte misvisende - fordrejer virkeligheden IGEN!
Her blandes oplysninger sammen igen. På mødet den 7. december 2009 mellem … kommune, [daværende arbejdsgiver] (min chef … og HR) og jeg (med min bisidder - advokat fra …), blev jeg af … kommune fuldtidssygemeldt fra den 8. december 2009, således at [daværende arbejdsgiver] kunne få fuld lønrefusion. Min stilling skulle omdannes til en arbejdsprøvning, hvor jeg skulle prøve at arbejde 20 timer pr. uge. Der blev ikke foreslået nogen neurologisk undersøgelse (?). Fakta er, jeg var til stede 4 timer om dagen, men den reelle arbejdsindsats startede på omkring 3,5 time om dagen, og hen over tid blev den formindsket til under 2 timer om dagen. Desuden blev mit sygefravær mere og mere markendt. Til slut i arbejdsprøvningsperioden havde jeg mindst 1 sygedag pr. uge.

Afsnit 5 - side 4: Direkte misvisende - fordrejer virkeligheden IGEN!
Arbejdsprøvningens periode startede 8. december 2009, og sluttede med min opsigelse den 21. juni 2010. Opsigelsesperioden stoppede først den 31. oktober 2010. Som tidligere beskrevet var det aftalt, at jeg skulle prøve, at arbejde 4 timer pr. dag, men jeg var kun til stede 4 timer pr. dag. Den første måned var den effektive arbejdstiden omkring 3 timer, men derefter gik det hurtigt ned af bakke, og til sidste havde jeg en effektiv arbejdsdag på knap 2 timer. Desværre var min chef det meste af tiden fraværende, og et egentlig opfølgnings/evalueringsmøde mellem ham, mig og … kommune kom aldrig i stand.

…

Afsnit 2 - side 5: Direkte misvisende - fordrejer virkeligheden IGEN!
Jeg bliver aldrig ramt af sidespejl. Jeg bliver direkte kørt ned. Højre fodryg får 1,5 ton bil hen over sig i, en meget lav hastighed - max. 5 km/t)

…

I faldet bliver min nakke presset forover og nedad, da jeg falder ind i en hæk. Ryggen bliver skæv og fordrejet under faldt og rammer en bunke sne/is.

…

Afsnit 5 - side 5: Direkte misvisende - fordrejer virkeligheden IGEN!
Jeg var sat til at skulle arbejde i 4 timer pr. dag (3 dage om ugen). Men det er værd at bemærke, at jeg ikke var i stand til at være til stede i mere end 2 timer. Arbejdsindsatsens længde var meget varierende, da det var nødvendigt med mange pauser.

…

Linie 9: 'privat har hun taget flere initiativer'. Det giver indtryk af at jeg har været meget aktiv i min fritid, hvilken ikke kunne være mere fjern for virkeligheden. Det som ligger i den udtalelse er, at jeg på det tidspunkt klagede over at jeg fortsat havde mange smerter i mine fødder, og derfor gik jeg til fortsat udredning på … sygehus.

…

Linie 10: 'hæver forsvarsparaderne'. Kunne det have noget med kemien mellem mennesker at gøre? Når mine ord ikke bliver taget for pålydende, og der bliver trukket ting ned over mig, som jeg ikke kan honorere - så bliver jeg formentlig noget afvisende. Blandt de

ansatte i [daværende arbejdsgivers 2] eller øvrige 'kursister', som jeg havde med at gøre, var der ingen problemer. Det kan i øvrigt her bemærkes, at også de havde samme opfattelse af konsulenten som mig. Udtalelsen om at observatøren mener at jeg kan øge min arbejdstid må være ønsketænkning fra konsulentens side. Man skal jo heller ikke underkende det faktum at hun er hyret af … kommune.

…

Afsnit 2 - side 6:

…

(Jeg bemærker her særligt at PFAs forsikringskonsulent netop afholdt møde med [klageren] i forbindelse med tegningen af forsikringerne, og der ved selvsyn havde mulighed for at vurdere den 'særegne personlighedsstruktur' som reelt også kunne kaldes personlighed. Forsikringskonsulenten har således tegnet forsikringen med [klageren] med hendes personlighed, og har dermed accepteret dette 'vilkår' hos [klageren]. Yderligere bemærker jeg at min klients personlighed netop har været en del af hendes kvalifikationer som indkøber i stillingen hos … og at hendes personlighed aldrig har været erhvervshindrende.)

Afsnit 5 - side 6: Det kan godt være, at PFA' lægekonsulent ikke anerkender følgeslutningen, hvilket i sig selv er yderst bekymrende for dennes øvrige virke, og de patienter der kommer i behandling hos ham eller hende. Men det gør til gengæld så mange andre læger, der ikke er aflønnet af PFA!

Afsnit 1 - side 7: Konklusionen i den arbejdsmedicinske rapport er i direkte modstrid med dets indhold. Der konkluderes inde i rapporten ved undersøgelse af de enkelte diagnoser, at erhvervsevnen er yders begrænset, uden udsigt til helbredelse.
Den samlede konklusion siger så, at Arbejdsmedicinsk ambulatorium mener, at der er mulighed for, på sigt at jeg kan genvinde erhvervsevnen. Jeg har bedt Arbejdsmedicinsk ambulatorium om en forklaring på dette modstridende indhold, men har intet svar fået.
Den efterfølgende arbejdsprøvning og tilkendelse af pension i december 2012, understreger tydeligt, at jeg ikke er i stand til at genvinde min erhvervsevne!
Det er muligt, at hver diagnose enkeltvis ikke ville betyde en så betydelig nedsættelse af min erhvervsevne, som tilfældet er, men 'mange bække små'! Samlet set er min erhvervsevne så påvirket, at jeg ikke kan stå til rådighed for arbejdsmarkedet. *(Jeg tillader mig her at henvise til de 5 arbejdsprøvninger der samlet set er foretaget, samt … Kommunes faglige skøn over arbejdsevnen, samt endelig ASK's faglige skøn over Erhvervsevnetabet efter ulykkerne. Både kommunen og særligt Arbejdsskadestyrelsen har særlig kompetence til at skønne over henholdsvis arbejdsevnen og erhvervsevnetabet. Disses vurderinger står i stærk modstrid med PFA's og dokumenterer en ubetydelig resterhvervsevne - på præcis samme grundlag som PFA har haft til rådighed)*

…

Afsnit 5 - side 7: Jeg mener at speciallægeerklæringen er direkte misvisende og misinformerende.
Jeg mener, at det er direkte påfaldende, at en neurolog ikke er opmærksom på, at os med piskesmæld selvfølgelig kan alle vores dataer - såsom cpr-nr, adresse mv. - og selvfølgelig kan vi også vores sygehistorie! Vi har oplevet den, og efterfølgende har vi gang på gang skulle fortælle om den til diverse læger mv.
Der er ikke taget højde for, at jeg har været nød til at tage offentlig transport, som har udmattet mig både fysisk og psykisk.

…

Det skal her pointeres, at undersøgelsen foregik i 2 dele. Den første del drejede sig om spørgsmål, som jeg har fået stillet rigtig mange gange før, og som jeg bogstaveligt kan svarer på i søvne; nemlig mine persondata og min sygehistorie. Det var heller ikke her, at

jeg havde problemerne. Problemerne kom da selv testundersøgelsen begyndte, og indtil samme aften, hvor jeg var kommet hjem og havde sovet i adskillige timer. Udover at jeg var udmattet og meget træt efter transporten til … sygehus, hvor undersøgelsen blev foretaget, så havde jeg også lige været igennem en længere tids udspørgen fra en læge, som jeg ikke kendte, et sted som jeg ikke kendte og al den forudgående nervøsitet op til prøven. Jeg kan ikke huske noget fra selve testen, ej heller hvordan jeg kom hjem. Alene det syntes jeg er meget skræmmende og værd at bemærke.
…"

Selskabet har i brev af 25/8 2014 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"**Vedr. forsikredes policer:**
Med hensyn til forsikredes police …551 er det korrekt, at denne er omskrevet til fripolice pr. 1. februar 2011. Dette er 3 måneder efter, at forsikrede er fratrådt sin stilling, hvilket er i overensstemmelse med vilkårene for policen.

Den tidligere police …351), som er erstattet af police …551 pr. 1. oktober 2010 er omskrevet til fripolice pr. 1. oktober 2010. Dette har intet med forsikredes fratrædelse den 31. oktober 2010 at gøre, men skyldes at policens (…351) forsikringsdækninger er videreført på den nye police (…551).

Police …355 er som tidligere anført tegnet pr. 1. december 2008. (Bilag Y).

Police …352 er tegnet pr. 1. august 2001 via ansættelse i … og overtaget af … i forbindelse med forsikredes ansættelse hos denne.

Vedr. sagsfremstillingen:
Det er ikke som anført af forsikrede bemærkelsesværdigt, at PFA Pension først indhenter en speciallægeerklæring i forbindelse med revurdering af sagen efter henvendelse fra forsikredes advokat den 20. december 2013. PFA Pension har ikke ved første vurdering fundet, at der er dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat. Da forsikrede - via sin advokat - beder om en revurdering, idet forsikrede fortsat mener, at erhvervsevnen er nedsat, vurderer PFA Pension, at sagen må belyses yderligere, idet det ikke at de allerede foreliggende oplysninger er dokumenteret, at erhvervsevnen er nedsat. PFA Pension gør opmærksom på, at det er forsikrede, der skal dokumentere, at erhvervsevnen er nedsat og ikke PFA Pension.

Vedr. begrundelsen for at fastholde afgørelsen:
PFA Pension har refereret fra de tilgængelige lægelige akter, som i deres fulde omfang er vedlagt selskabets skrivelse af 19. juni 2014 til Ankenævnet. Hvis forsikrede mener, at der er skrivefejl i flere af de lægelige akter, må forsikrede anmode de pågældende læger om at korrigere fejlene.

PFA Pension bemærker, at det af de vedlagte bilag fra [hospital] ved afdelingslæge … fremgår, at der ingen holdepunkter er for kompliceret sygdom, men alene mistanke om en muskulær spændingshovedpine tilstand ligesom han nævner muskulær overbelastningstilstand.
…
PFA Pension bemærker afslutningsvist, at tilkendelse af førtidspension ved kommunen ikke er afgørende for selskabets vurdering af erhvervsevnen. Den vurdering der foretages i forbindelse med tilkendelse af førtidspension i kommunen er ikke alene en medicinsk vur-

dering. Ved tilkendelse af førtidspension tages der ligeledes hensyn til personlige og sociale forhold."

Klagerens advokat har i brev af 19/9 2014 til nævnet fremsendt klagerens kommentarer til selskabets brev. Heraf fremgår bl.a.:

"**Vedr. forsikredes policer:**

Selvfølgelig hører mit ophør hos … sammen med policen …351, idet det drejer sig om en firmabetalt pensionsordning. Hvorfor skulle policen ellers ændres? Desværre blev policen omskrevet 1 måned for tidligt. Det kan her oplyses, at jeg ikke på forhånd havde fået besked om, at dette skridt blev foretaget.

Hvorfor skulle PFA pludselig ændre på en police, hvis det ikke var fordi, at mit samarbejde med … ophørte pr. 31. oktober 2010? Jeg kommer i tanke om, at PFA's egen konsulent fortalte mig, at når jeg arbejde for … var der dækning ved erhvervsevnetab allerede ved 50%. Han fortalte at det var en forbedring i forhold til den 'gamle' police som han ellers ville videreføre. På det tidspunkt havde jeg ingen ide om, hvad det betød for mig.

Yderligere erkender PFA jo selv, at ændringen af policen (…351) til fripolice (…551) hænger sammen med, at jeg har fratrådt min stilling hos … ' - *er det korrekt, at denne er omskrevet til fripolice pr. 1. februar 2011. Dette er 3 måneder efter, at forsikrede er fratrådt sin stilling, hvilket er i overensstemmelse med vilkårene for policen'!*

Jeg har ikke modtaget noget skrivelse ej heller telefonopringning omkring ændringen af min pensionsordning skulle ændres.

…

Vedr. begrundelsen for at fastholde afgørelsen:

…

Det er efterhånden mange år siden, at man kunne få tildelt førtidspension på baggrund af personlige og sociale forhold. Dette faktum, at det udelukkende beror på, hvor stor ens erhvervsevnetab er for at få tildelt førtidspension, må PFA' socialrådgiver og sagsbehandler være udmærket klar over!

Kommunen har på baggrund af de lægelige oplysninger og én meget omfattende arbejdsprøvning konkluderet, at min erhvervsevne, alene af helbredsmæssige årsager, er nedsat til det ubetydelige. Arbejdsprøvningen blev af flere omgange forlænget således, at arbejdsprøvningen startede den 8. december 2009 og kørte frem til den 30. juni 2010. Altså i over et halvt år. Dette gjorde man for at være helt sikker på at min arbejdsevne var varigt nedsat og i en så betydelig grad at der kunne tilbydes fleksjobordning til mig.

…

Når PFA i deres skrivelse (1. afsnit under dette punkt i PFA' kommentar) skriver, at når jeg opdager fejl i lægers akter, skal jeg 'bare' henvende mig til de respektive læger for at få rettet fejlene. Det skal her pointeres, at jeg har henvendt mig til de respektive læger for at få ændret skrivefejl mv. Desværre er praksis den, at ingen læger vil ændre så meget som et komma i deres skrivelser af uvisse årsager? Derfor bliver åbenlyse fejl, såsom at jeg i min 2. ulykke bliver ramt af et sidespejl ikke rettet. Jeg blev ikke på noget tidspunkt ramt af et sidespejl - men direkte kørt over! Eller at jeg skulle være indkøbschef - jeg var indkøber! Disse fejl bliver kopieret hovedløst af andre læger, og dermed ruller snebolden, indtil jeg næsten ikke kan genkende hændelsesforløbet.

…

Det er med stor undren for mig, at PFA i deres skrivelse igen 'plukker' udtalelser ud af sammenhæng og fremhæver i [læges] udtalelser. Det gør PFA for at fordreje virkeligheden således at deres sag fremstår åbenlyst og logisk. Hvorfor har man ikke sammenlagt hans med de andre neurologers udtalelser? Mine oplevelser af [lægens] ageren og diverse skrivelser er, at han også er tilhænger af funktionelle lidelser. Det er jo veldokumenteret, at når man har piskesmæld, så har man bl.a. også muskulær spændingshovedpine og muskulær overbelastningstilstand.

Desuden skriver [lægen] i sit ambulante notat af 13.8.10 følgende ***'Må erkende den begrænsede eller delvise succes ved forløbet, er selv kommet tilbage til arbejdsmarkedet, men bestemt ikke i et omfang, som jeg ville have forventet'.***

Omkring min personlighed skriver [lægen] den 2. juni 09 under objektivt ***'Er hun dysforisk, men ikke depressiv'.*** Iflg. Gyldendals fremmedordbog betyder dysforisk ***'forstemt, rastløst og irritabel'.*** Hvem ville ikke være dysforisk med så mange smerter?
…
Af andre lægers undersøgelse kan man tage min egen praktiserende læges specifik helbredsattest dateret den 10. december 2009, hvor diagnosen er helt klar; Whiplash.
…
… overlæge i speciallæge i neurologi [hospital] skriver i sin speciallægeerklæring af 2. december 09 under Objektiv; '***psykisk upåfalden, fremtræder lettere smerteforpint'.' Der er udtalt smerteinduceret bevægelsesindskrænkning i alle retninger i nakken.'.***

Hendes diagnose er distorsio columnae cervicalis DS 13,4, som iflg. sundhedsstyrelsen er lig med piskesmæld eller whiplash.

Samme dag som ulykken sket -14. januar 2008 - tager jeg på skadestuen på … hospital. Diagnosen er distorsio columnae cervicalis!

Jeg står fuldstændig uforstående over for PFA' fravælgende af ovenstående udtalelser. Læger har fra første færd diagnosticeret mig som værende ramt af piskesmæld og de efterfølgende læger har desværre været meget optimistisk omkring min fuldstændige helbredelse. Senere har de dog måtte erkende, at det ikke er lykkes, og at der derfor fortsat er et betydeligt varigt mén. Denne mén-grad bliver i arbejdsskadestyrelsen sat til 50%!"

Klagerens advokat har i brevet desuden bemærket:

"Jeg kan i det hele tilslutte mig klients kommentarer, og må fortsat fastholde at Arbejdsskadestyrelsen har som deres spidskompetence at vurdere størrelsen af erhvervsevnenedsættelsen, ligesom kommunen har det som deres spidskompetence at skønne hvorvidt arbejdsevnen kan forbedres. Kommunen har vurderet at hendes arbejdsevne var nedsat og man har bevilget fleksjob med tilskud på $^1/_2$ eller 2/3 begge dele svarende til en arbejdsevne under 50 %, og Arbejdsskadestyrelsen har vurderet erhvervsevnetabet til 50 % hvilket udgør en nedsættelse på 50 %.

Det er derfor min opfattelse at PFA Pension må respektere at det er muligt at drage disse vurderinger ud fra det eksisterende materiale for to institutioner som har det som deres spidskompetencer."

Selskabet har i brev af 7/10 2014 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"Vedrørende forsikredes police …351 er denne som tidligere beskrevet omskrevet til fripolice pr. 1. oktober 2010 samtidig med, at forsikringsdækningerne er videreført på en anden police (…551). Det har som tidligere beskrevet intet at gøre med forsikredes fratrædelse men skyldes, at forsikredes virksomhed, … pr. 1. oktober 2010 vælger at omlægge pensionsordningen for deres ansatte. Der er således tale om en intern omlægning efter aftale med forsikredes arbejdsgiver. Forsikrede har i forbindelse med omlægning fået tilsendt nye policer samt brev om, at police …351 omskrives til fripolice. Kopi af sidstnævnte brev er vedlagt denne skrivelse."

Klagerens advokat har i brev af 31/10 2014 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"I denne sag er vurderingsgrundlaget massivt. Arbejdsskadestyrelsen har truffet en afgørelse på et fyldigt og forsvarligt grundlag, og det samme har kommunen.

Det fremgår af sagen at [klageren] er arbejdsprøvet af flere omgange og det fremgår af materialet at hendes erhvervsevne var reduceret til under halvdelen allerede i forbindelse med den første arbejdsprøvning i … - altså inden omskrivning af police til fripolice. Kommunen har vurderet at [hun] på grund af generne, og som følge af resultatet af arbejdsprøvningen var berettiget til et fleksjob. Arbejdsskadestyrelsen har ved sin afgørelse vurderet erhvervsevnetabet fra ulykken 14. januar 2008 til 50 %. Kommune og Arbejdsskadestyrelsen har således vurderet [hendes] erhvervsevnetab på et fyldigt grundlag både medicinsk og på arbejdsprøvning hvorfor selskabet må tilpligtes at anerkende at også de må følge denne vurdering."

Selskabet har i brev af 18/11 2014 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"Forsikrede henviser til, at hun har modtaget vildledende rådgivning af en konsulent fra PFA Pension i forbindelse med hendes sygemelding og efterfølgende anmeldelse af hendes erhvervsevnetab.

Det fremgår af PFA Pensions interne systemer, at der har været afholdt rådgivningssamtale i april 2008 og igen i november 2008, hvor man bl.a. snakkede om forsikredes dækninger. Det fremgår ikke, at man har snakket om forsikredes sygemelding eller hvordan hun skulle forholde sig hertil. Først ved henvendelse i november 2009 er der notat om, at forsikrede har haft spørgsmål til sin sundhedsforsikring. Og igen i august 2013 er der notat om, at forsikrede er videresendt til PFA Pensions Sundhedscenter. Som tidligere oplyst er der modtaget anmeldelse fra forsikrede den 1. februar 2013."

Klagerens advokat har i brev af 19/11 2014 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"Min klient havde således 2 pensionsordninger, og jeg har hæftet mig ved, at [andet pensionsselskabs] lægekonsulent har vurderet, at min klients generelle erhvervsevne - altså i ethvert erhverv - er nedsat til 1/3.

Der er således tale om et pensionsselskab og en lægekonsulent, som har vurderet min klients generelle erhvervsevne på præcis de samme forudsætninger og præcis det samme materiale.

Pensionsvilkårene i de 2 forsikringer er noget nær ens, og vurderingen af den medicinske uarbejdsdygtighed er således foretaget efter samme præmisser."

Klagerens advokat har i brev af 18/12 2014 til nævnet yderligere bl.a. anført:

"**Mine kommentarer:**
Jeg hæfter mig ved at det nu fra selskabets side er bekræftet, at der er afholdt flere samtaler omkring oprettelsen af policen i forbindelse med at min klient skiftede fra ét job i … til et andet job [samme firma] i april måned 2008. De to selskaber har forskellige CVR numre og derfor skulle der udfærdiges en ny police. Det var i den forbindelse, at der først blev afholdt én samtale i april 2008 hvor min klient havde mange spørgsmål til mægleren omkring helbred grundet sin ulykke. Mægleren oplyste på mødet, at hun ikke skulle anmelde noget før hun var bekendt med at hun havde et erhvervsevnetab (hvilket ikke var endeligt fastsat på det tidspunkt). Min klient spurgte ind til forholdet flere gange og fik samme svar; der var intet at anmelde før hun kendte omfanget af sit erhvervsevnetab.

Det samme gentog sig ved møder med mægleren i november 2008, hvor man mødtes igen omkring udstedelse af police, netop fordi de helbredsmæssige forhold ikke var afklaret, og igen i november 2009 hvor der foreligger en konkret henvendelse til sundhedsforsikringen. Mødet i november 2009 kom i stand netop fordi det på det tidspunkt stod klart, at min klient ikke kunne udføre et fuldtidsarbejde, og det var temaet på mødet med forsikringsmanden i november 2009.

Til yderligere støtte for at selskabet kendte til min klients ulykke kan fremføres, at min klient brugte sin Health Care aftale under policen fra februar 2008 og frem, hvor hun fik henvisning til og behandling hos både fysioterapeut og kiropraktor. Health Care er en underafdeling af PFA, og det er utænkeligt at PFA ikke skulle være orienteret om disse forhold, når der er ydet helbredende behandling under policen.

Hertil kommer at PFA selv netop anmodede om en rapport fra neurolog fra privatklinik i …, netop til belysning af helbredsforholdene i februar eller marts 2008.

Selskabet **opfordres** til at fremlægge rapporten fra neurologen, samt kopi af de kvitteringer for behandling hos fysioterapeut og kiropraktor som man har betalt via Health Care aftalen.

Samlet set har selskabet således været i besiddelse af oplysninger om at min klients helbredstilstand efter ulykken i januar 2008 medførte en væsentlig nedsættelse af erhvervsevnetabet inden hun fratrådte sin stilling i … og inden policen overgik til at bliver fripolice.

Min klients bemærkninger:

Kommentar til PFA's kommentarer af 18. november og 3. december 2014.

Igen prøver PFA at vildlede læseren. Og igen hvor er beviset? Hvorfor har PFA ikke vedlagt det materiale, som de angiveligt er i besiddelse af?

Det skal her bemærkes, at der har været flere møder med PFA's eksterne konsulent. Det er glædeligt, at PFA endelig indrømmer dette faktum. Når det så er sagt, skal man spørge sig selv, hvorfor har der været flere møder? Normalt er det nok med bare ét enkelt møde for at få sammensat pensionsopsparingen. Jeg har ikke været flyttet, gift, skilt fået børn e.l. Så hvorfor har der været flere møder? Det skal her pointeres, at jeg aldrig har haft telefonmøder med konsulenten. Derfor skal det læses således, at når der i PFA's 'system' har været noteringer ved datoer, så har der også været et fysisk møde i [arbejdspladsens] egne lokaler.

Faktum er, at PFA's eksterne konsulent har fulgt op på mit sygdomsbillede. Og hvor langt jeg var i processen for at få fastslået mit erhvervsevnetab, samt de dertil hørende spørgsmål. Det er opmuntrende, at PFA også endelig indrømmer, at der er blevet talt om andet end, hvordan min pension skulle skrues sammen når de skriver '... rådgivningssamtaler i april 2008 og igen i november 2008, hvor man bl.a. snakkede om forsikrings dækninger'. Denne sætning fortæller mig 2 ting;

1) '... bl.a. ... ' jeg læser det således, at ud over diskussionen om, hvordan min pension skulle skrues sammen, også har diskuteret mit trafikuheld, de gener som jeg har deraf, samt de dækninger jeg har igennem pensionsordningen. Her ses det tydeligt, hvordan PFA prøver at vildlede og dække over konsulentens vildledning, samt hvor meget PFA i virkeligheden vidste allerede i april 2008.

2) At vi har diskuteret, hvordan jeg er dækket, hvis det viser sig, at min erhvervsevnetab er mindst 50%, og hvordan jeg først kan anmelde skaden, når jeg har kendskab til mit endelig erhvervsevnetab. Og hvilke andre muligheder som pensionsordningen kan tilbyde mig, såsom Health Care. For mig gav det mening, ikke at anmelde noget, før jeg har fakta i hånden. Det er med meget stor undren, at PFA ikke selv har stillet med disse oplysninger noget før.

Det er også fornøjeligt, at PFA om end nødtvunget anerkender, at der ved et møde i november 2009 er talt om min helbredssituation. Derved må PFA anerkende mine krav i henhold til den pensionspolice som blev oprettet i forbindelse med mødet i april 2008! Udover at PFA i deres eget system har anerkendt, at der har været flere møder, der er talt om min helbredssituation, OG at PFA har lægelige udredninger mv., står det mig meget uklart, hvorfor de ikke har anerkendt mine krav for 2 år siden!

Jeg står uforstående overfor, at jeg i august 2013 skulle være videresendt til PFA's sundhedscenter. Hvorfor nu det?

PFA vil ikke anerkender det faktum, at mit erhvervsevnetab er på mindst 50%. De anerkender ikke:
1) At Arbejdsskadestyrelsen allerede i maj 2011 har konkluderet, at mit erhvervsevnetab er på 50%.
2) At … kommune den 20. december 2012 har tildelt mig førtidspension.
3) At mit eget private pensionsselskab [andet pensionsselskab], har givet mig dispensation for indbetaling til min pensionsopsparing. De har anerkendt, at mit erhvervsevnetab er på mindst 66%, som er deres krav for dispensation.
…."

Selskabet har i brev af 12/1 2015 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"Selskabet antager, at forsikredes advokat henviser til police …351 oprettet 1. juli 1998. Policen er pr. 1. juli 2007 videreført via ansættelse i … . Som tidligere oplyst er policen omskrevet til fripolice 1. oktober 2010, hvor forsikredes dækninger videreføres på en ny police (…551). Selskabet er uforstående overfor den fortsatte diskussion af policen og betydningen af de afholdte rådgivningssamtaler. Forsikredes dækninger er hele tiden videreført, hvorfor forsikrede ikke er frataget dækninger på noget tidspunkt. Hvis Ankenævnet skulle komme frem til, at forsikrede er berettiget til invalideydelser, er forsikrede på police …551 dækket uanset på hvilket tidspunkt - efter oprettelsen af den oprindelige police 1. juli 1998 - man måtte vurdere, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettigende grad.

Det er således uden betydning for sagen og forsikredes ret til eventuelle udbetalinger, hvorvidt forsikrede har deltaget på rådgivningsmøder allerede i foråret 2008. Selskabet gør opmærksom på, at der ikke i sagen er gjort forældelse gældende.

Policen med nummer …355 er, som tidligere nævnt, tegnet den 1. december 2008 og omfatter en opsparingsordning, hvor der er ret til fuld præmiefritagelse, hvis erhvervsevnen er nedsat med mindst halvdelen. Hvis Ankenævnet skulle komme frem til, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettigende grad pr. 1. december 2008, er der ikke ret til præmiefritagelse fra denne police. Dette skyldes det forsikringsretlige princip, at der ikke er dækning for en skade, der allerede er sket, inden forsikringen er tegnet.

Med hensyn til forsikredes henvisning til [andet pensionsselskab] afgørelse bemærkes det, at der er tale om tilkendelse af præmiefritagelse, hvor de gældende pensionsvilkår for ordningen ikke kendes, men ifølge forsikredes advokat er 'noget nær ens'. At forsikrede er tilkendt præmiefritagelse i [andet pensionsselskab] er ikke afgørende for sagen ved PFA Pension."

Klagerens advokat har i brev af 3/2 2015 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"PFA Pension anfører:

'Hvis Ankenævnet skulle komme frem til, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettigende grad pr. 1. december 2008, er der ikke ret til præmiefritagelse fra denne police.'.

Dette mener jeg må modificeres med det gran salt, at rådgiveren allerede på dette tidspunkt vidste, at der var udsigt til, at min klients erhvervsevne var nedsat og alligevel tegnede forsikringen med denne viden.

Der er således en accept i tegningen af policen vedrørende de skader, der måtte være pr. 1/12 2008, også såfremt Ankenævnet skulle komme frem til, at erhvervsevnen, som følge af disse, er nedsat i dækningsberettigende grad pr. 1/12 2008.

Jeg mener, at dette gælder i det hele, også hvad angår i de i PFA Pensions nævnte policer …351 og …551.

Det glæder mig imidlertid at kunne konstatere, at PFA Pension er enig i, at min klient har ret til fuld dækning af invalideydelse, uanset på hvilket tidspunkt, efter oprettelsen af den oprindelige police pr. 1/7 1998, man måtte vurdere, at erhvervsevnen er nedsat til den dækningsberettigende grad.

Jeg har tillige noteret mig, at selskabet ikke har gjort forældelse gældende i sagen."

Selskabet har i brev af 19/2 2015 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"Med hensyn til oprettelse af police …355 er der i forbindelse med oprettelsen fremsendt en police til forsikrede. (Bilag Y). Policen er på side 1 vedlagt en pensionserklæring, hvor af det fremgår, at forsikrede ikke er dækket ved invaliditet/tab af erhvervsevne og ikke kan få præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne allerede inden oprettelsen er nedsat på grund af sygdom eller ulykke. Forsikrede har ikke returneret blanketten, hvorfor forsikrede ikke har oplyst, at hun forud for oprettelsen er syg. Dette kan bl.a. skyldes, at forsik-

rede ikke har ment, at hendes erhvervsevne er nedsat på tidspunktet for oprettelse af pensionsordning (1. december 2008).

Ved omlægning af police …351 den 1. juli 2007, hvor den videreføres under ansættelse ved …, er der ligeledes vedlagt en pensionserklæring, som skal udfyldes og returneres, hvis forsikredes erhvervsevne er nedsat inden omlægningen. (Bilag Z). Dette samme er tilfældet, ved omlægningen til PFA Plus den 1. oktober 2010. (Bilag Æ). Pensionserklæringen er ikke returneret i nogle af tilfældene.

PFA Pension kan oplyse, at det er standart procedure, at nye medlemmer optages på pensionserklæring, hvilket er i overensstemmelse med, at der i denne sag er udsendt pensionserklæringer. Hvis forsikredes erhvervsevne er nedsat inden tidspunktet for omlægningen, er forsikrede ikke berettiget til eventuelle forbedringer i forbindelse med omlægningerne.

Som tidligere oplyst er forsikrede, hvis Ankenævnet kommer frem til, at forsikredes erhvervsvene er nedsat i dækningsberettigende grad, dækket ved invaliditet på police …351 eller police …551. Hvis Ankenævnet skulle komme frem til, at forsikredes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad inden 1. december 2008, er forsikrede ikke berettiget til præmiefritagelse på police …355."

Klagerens advokat har i brev af 24/3 2014 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"PFA Pension hæfter sig særligt ved at der tilsyneladende ikke er indsendt en pensionserklæring hverken ved tegning af police …355 eller ved videreførsel af ordningen under police …351. Min klient bestrider jf. nedenforstående kommentarer at der på noget tidspunkt der er udleveret en sådan pensionserklæring.

Jeg tillader mig dog at anmode om kopi af de rykkerskrivelser PFA må have sendt til min klient for at få disse pensionserklæringer retur. Hvis der ikke foreligger sådanne rykkerskrivelse, må man omvendt konkludere, at disse enten ikke er blevet udleveret, eller ikke tillagt vægt af PFA i nærværende sag.

Jeg skal her fremhæve hvad min klient også anfører nedenfor, at pensionserklæringen kun er relevant hvis et af punkterne gælder for kunden. Dette er angiveligt grunden til at forsikringskonsulenten ikke har videregivet pensionserklæringerne.

Det er herefter min opfattelse at såfremt erklæringerne var blevet udfyldt, så havde de ikke indeholdt oplysninger der ville ændre på det forhold at forsikringen alligevel var blevet tegnet. Der foreligger således en situation som beskrevet i forsikringsaftalelovens § 6, stk. 3, hvor det endvidere må tillægges vægt, at der ikke er nogen sammenhæng mellem tegningen af forsikringen og forsikringsbegivenheden. Forsikringen blev oprindeligt tegne år inden ulykken, og videreført indenfor … koncernen i forbindelsen med et internt stillingsskifte. Som min klient anfører det, så har der dels ikke været noget at anføre i pensionserklæringen, og endvidere har forsikringskonsulenten fået alle oplysninger, og var således den nærmeste til at vurdere om der var behov for at udfylde erklæringen. Det er ikke sket, og det må tillægges vægt at selskabet har haft alle oplysninger omkring min klients forhold fra tegningstidspunktet uden at det har givet selskabet anledning til bemærkninger eller indsigelser. Jeg henviser her til Forsikringsaftalelovens § 9, stk. 1, første sætning.

Jeg lægger her vægt på at der er identifikation mellem PFA's forsikringskonsulent og PFA.

Min klients kommentarer følger herefter:

Kommentar til PFA' kommentar den 19. februar 2015.

Hvis PFA ellers gad læse mine kommentarer samt hændelsesforløbet/ tidslinjen ville de allerede have svar på alle deres kommentar.

Det er med stor undren, at PFA nu igen tager fat på blanketten 'Pensionserklæringen'. Hertil har jeg 2 ting;

1) *Jeg har allerede i mine kommentarer '**Kommentar til PFA' kommentar den 25. august 2014'** fortalt, at jeg aldrig har modtaget Pensionserklæringen! Det fastholder jeg.*
2) *Hvis dette dokument er så vigtig for PFA, hvorfor har konsulenten så;*
   a) *Ikke nævnt dette dokument overfor mig ved de konsultationsmøder/opfølgningsmøder, som vi har haft efterfølgende?*
   b) *Hvorfor har konsulenten ikke haft en kopi med til alle de møder vi har haft i 2008 - 2010, som jeg kunne underskrive på møderne?*

For mig at se er PFA i ond tro. De har undladt at inddrive de informationer, som de åbenbart har brug for. De har været fuld vidende om mine skader siden primo 2008. Det eneste, som hverken jeg eller PFA har vidst, var hvor stort et erhvervsevnetab jeg har. Det blev først fastslået i maj 2011 jf. mit hændelsesforløb/tidslinje som tidligere fremsendt.

Hvordan kunne jeg sige noget som helst omkring mit erhvervsevnetab? Ulykken sket under 1 år før policen var udskrevet og under $^1/_2$ år før mit første møde med PFA' konsulent jf. mit hændelsesforløb/tidslinje som tidligere fremsendt.

Méngradsvurderingen blev først foretaget i april 2009! Jeg var jo ikke engang udredt, da policen og den angivelige Pensionserklæring blev fremsendt. Det eneste jeg kunne konkludere er/var at jeg havde rigtig meget sygefravær samt at jeg ikke kunne fungere som tidligere - hverken arbejdsmæssigt eller privat.

Desuden var jeg ikke i noget forløb med kommunen omkring fleksjob, førtidspension el. 1. før juni 2010. Dette vidste konsulenten udmærket jf. alle vores møder, som PFA allerede tidlige re har indrømmet har fundet sted. Det er højest sandsynligt også grunden til, hvorfor konsulenten, hverken nævner eller har en kopi af Pensionserklæringen med til møderne.

*Det skal jo også understreges, at der i Pensionserklæringen står følgende **'Hvis - og kun hvis - et af punkterne glæder for dig, beder vi dig udfylde erklæringen, og sende den til os'.** Og eftersom at ingen af punkterne vedkom mig på det tidspunkt har det også været irrelevant for sagen - hvilket konsulenten også vidste. Altså en storm i et glas vand.*

*Så brokker PFA sig over, at jeg heller ikke har underskrevet Pensionserklæringen (nr. …351-6, dateret august 2007). Det er fuldstændigt unødvendigt, eftersom der i første linje af erklæringen står følgende '**Hvis din erhvervsevne allerede inden den 1/7 2007 var nedsat på grund af sygdom eller ulykke som beskrevet i din police eller dine betingelser, er du ikke dækket ved invaliditet/tab af erhvervsevne og kan ikke få præmiefritagelse'.** JEG VAR HVERKEN SYG ELLER HAVDE NEDSAT ERHVERVSEVNE/INVALIDITET, så hvorfor skulle jeg underskrive. Igen står der længere ned i erklæringen **'Hvis - og kun hvis - et af punkterne gælder for dig, beder vi dig udfylde erklæringen, og sende den til os'.** Så hvorfor skulle jeg underskrive noget som ikke var sandt?*

Omkring bilag 'Æ': Denne skrivelse har jeg ikke modtaget! Dette er også grunden til, hvorfor jeg har været så forvirret omkring denne forsikring i tidligere kommentar.

PFA får det til at lyde som om det er mig som har forsømt mine forpligtelser, når det i virkeligheden er dem selv, som gang på gang har lavet fejl på fejl, og nu prøver at skyde skylden over på mig. Jeg kan jo ikke reagere på en viden, som jeg ikke har!

*PFA' nye taktik er at begrave mig i bunker af bilag. Jeg spørger mig selv, hvorfor PFA ikke tidligere fandt det nødvendigt at fremsende bilagene. I mine kommentarer '**Kommentar til PFA' kommentar den 25. august 2014¨'** efterlyser jeg jo netop de manglende sider. Igen vildleder, fordrejer og forhaler PFA sagen.*

Sidste afsnit på side 1 af PFA' kommentar (dateret den 19. februar 2015), prøver PFA nu åbenbart at begrænse skaderne. Hvordan kan jeg ikke være dækket af begge policer (…351 og …551). JEG er i god tro, hvilket PFA absolut ikke er. PFA er i ond tro eftersom de har, via deres konsulent, været vidne til min skadeshistorie omkring ulykken 14. januar 2008 og frem. Dermed har PFA accepteret mine skader og må derfor nu honorere mine krav efter begge policer."

Selskabet har i brev af 27/3 2015 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"Med hensyn til de omtalte pensionserklæringer kan det oplyses, at disse ikke fremsendes eller udleveres særskilt. Erklæringerne er en del af de fremsendte policer. I forbindelse med omlægning af police …351 pr. 1. juli 2007 er der fremsendt en police til forsikrede - denne er vedlagt pensionserklæring. (Vedlagt som bilag Z i tidligere skrivelse). Da policen omlægges pr. 1. oktober 2010 er der sammen med den nye police sendt en pensionserklæring. (Vedlagt som bilag Ø).

Police …355 er fremsendt til forsikrede i november 2008 i forbindelse med oprettelsen. Også her er der vedlagt en pensionserklæring. (Vedlagt som bilag Y i tidligere skrivelse).

Pensionserklæringerne er på intet tidspunkt returneret til PFA Pension. PFA Pension antager at dette skyldes, at forsikrede ikke har ment, at hendes erhvervsevne har været nedsat. Der bliver ikke rykket for erklæringerne, idet det er forsikredes ansvar at indsende disse, hvis forholdene kræver det. Ved tvivl opfordres forsikrede - i erklæringen - til at indsende denne.

PFA Pension gør opmærksom på, at der ikke er tale om en ulykkesforsikring, hvor en indtruffen skade skal anmeldes straks over for forsikringsselskabet eller en méngradserstatning. PFA Pension skal til enhver tid vurdere forsikredes erhvervsevne. Det afgørende er tidspunktet for, hvornår denne er nedsat i dækningsberettigende grad og ikke hvornår ulykken er indtruffet. Det er derfor ikke korrekt, når forsikrede skriver 'dermed har PFA accepteret mine skader og må derfor nu honorere mine krav efter begge policer'.

I den forbindelse gør PFA Pension opmærksom på, at der må foreligge en misforståelse, idet forsikrede i sagens natur ikke kan være dækket af *både* police …351 og police …551, idet hendes dækninger er videreført fra den ene police til den anden pr. 1. oktober 2010. Hvis Ankenævnet kommer frem til, at forsikredes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad og dette vurderes at være inden 1. oktober 2010, udbetales der fra police …351. Hvis erhvervsevnen vurderes nedsat efter 1. oktober 2010, udbetales der fra police …551.

PFA Pension henleder opmærksomheden på sagens tvist, nemlig hvorvidt forsikredes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad eller ej. PFA Pension er fortsat af den overbevisning, at forsikrede ikke har løftet bevisbyrden for, at hendes erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen. Afslutningsvist skal PFA Pension bemærke, at forsikrede på trods af kognitive klager skriver mange og lange indlæg i sagen uagtet, hun har antaget en advokat, hvilket vidner om, at hun har en del ressourcer i behold."

Klagerens advokat har i brev af 13/4 2015 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"PFA Pension anfører nu den 27/3 d.å., at man tilbage i 2008 og 2010 har fremsendt pensionserklæringer til min klient. Det er min opfattelse, at policerne skulle være blevet udleveret af den medarbejder fra PFA Pension, som varetog tegningen af forsikringen på dagældende tidspunkt. Min klient har vedvarende fastholdt, at hun ikke af denne har fået udleveret nogen pensionserklæringer.

Jeg skal fortsat fastholde, at min klient, til enhver tid, har givet oplysninger til PFA Pensions medarbejder under møder om hendes helbredstilstand, sådan som den udviklede sig. PFA Pension har således været fuldt ud bekendt med helbredstilstanden, og jeg er således enig i de bemærkninger, som min klient giver i sin skrivelse om, at min klients skader må accepteres, og at hendes krav må honoreres.

Misforståelsen vedrørende begge policer er antageligt opstået som følge af PFA Pensions skrivelse, hvori man netop anfører, at hun er dækket under begge policer. Jeg har nu forstået det således, at min klient er dækket af enten den ene eller den anden police, afhængig af hvilken periode man vurderer at skaderne er opstået.
…."

Selskabet har i brev af 22/4 2015 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"

- Som beskrevet i PFA Pensions forrige indlæg i sagen, har de nævnte pensionserklæringer været vedlagt de fremsendte policer.

- Policerne med pensionserklæringer bliver ikke personligt udleveret, men fremsendes til forsikrede i forbindelse med nytegning/omlægninger af dennes police.

At forsikrede således har misforstået PFA Pensions redegørelse af dette faktum (hvornår og hvordan erklæringerne er blevet udleveret til forsikrede) under sagen ved Ankenævnet - ændrer selvsagt ikke ved, hvad der reelt er sket. Forsikrede bestrider ikke, at hun har modtaget de policer, som erklæringerne var en del af. At hun har modtaget erklæringerne bør derfor kunne lægges til grund som et faktum ved vurdering af sagen."

Klagerens advokat har i brev af 6/5 2014 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"I forlængelse af min mail til Dem af 13. april 2015 indsætter jeg hermed min klients kommentarer:

…

Det skal her bemærkes, at PFA ikke kommer med faktuelt nyt, men nu prøver at angribe min person i stedet for.

Jeg ved, at jeg ikke har skrevet det i de sidste kommentarer, men jeg får rent faktisk hjælp til ALLE mine kommentarer. Jeg skal sikre mig, at jeg har læst og - vigtigst af alt forstået teksten. Derfor er jeg nød til at opdele teksten i små bider. For eksempel får jeg til tider hjælp af min veninde, ved at hun læser teksten langsomt læst højt for mig. Jeg kan derefter reflektere over indholdet. Tanker bliver noteret først på en blok og sener indskrevet på pc, hvor det igen bliver redigeret så det giver mening. Også denne proces får jeg hjælp til. Når PFA skriver '... ***på trods af kognitive klager skriver mange og lange indlæg i sagen uagtet, hun har antaget en advokat, hvilket vidner om, at hun har en del ressourcer i behold.':*** *Må jeg ikke forsvare mig, når jeg bliver udsat for et voldsomt angreb af antagelser og formodninger for slet ikke at tale om vildledningsforsøg?*
…
Som tidligere nævnt, har jeg ikke modtaget bilag Ø – 'Dit pensionsbevis' dateret den 1. oktober 2010. Som tidligere nævnt, kan jeg ikke reagere på noget, som jeg ingen viden har om!

Jeg står også meget uforstående overfor, at PFA denne gang sender bilag (Ø?). I deres kommentar fra den 19. februar 2015 sender de bilag 'Æ': Opdigtning eller vildledning - PFA' nye forsøg? Jeg har stadig ikke modtaget nogen af delene. Ellers ville jeg havde reageret. Hvorfor har PFA ikke fremsendt eller gen fremsendt begge bilag da jeg/via advokat sender 'skadesanmelselsen' for nu 2' år siden. Men i stedet begynder på deres krumspring omkring psykiatrisk speciallægeerklæringer og neuropsykologisk speciallægeerklæringer?

Jeg må konstatere, at PFA ikke må tillægge Pensionserklæringen nogen betydning, eftersom de ikke har gjort noget som helst, for at indhente den fornødne underskrift fra mig, og som i 2 af tilfældene ikke har været mulig at få, da det ikke var nødvendigt.

*Jeg vil gerne henlede opmærksomheden på det fremsendte bilag (bilag Ø?) side 1 (efter indholdsfortegnelsen). '****I dette pensions BEVIS får du en ORIENTERING om reglerne for din pensionsordning i PFA Pension'.*** *ALTSÅ INTET OM UNDERSKRIVNING AF ERKLÆRINGER EL. L. Kun orientering.*
…
Når jeg nu læser i den 'nye' police dateret den 1. oktober 2010 (bilag i kommentar af 27. marts 2015), er der ingen blanket som skal underskrives - igen vildledning fra PFA's side. Som tidligere nævnt, var der ingen grund til at jeg fremsendte Pensionserklæringen ved omlægningen til police nr. …351 pr. 1. juli 2007. DA VAR JEG TOTAL RASK.

Hvordan kan man 'antage' når der er en konkret viden! PFA' konsulent har siddet inde med en meget stor viden omkring min situation og helbred. At han ikke har udvist rettidig omhu eller omhyggelighed omkring sit arbejde kan ikke lægges mig til last.

PFA skriver, at de ikke agerer ulykkesforsikring eller méngradserstatning - men de opfører sig som sådan. Hvis PFA ellers gad læse min tidligere fremsendte tidslinje og tidligere kommentar, ville de vide, at jeg ikke havde nogen konkret viden om, hvor meget mit erhvervsevnetab fra 1. ulykke var før maj 2011 eller hvor meget ulykken havde påvirket mig. Da jeg så fik konklusionen fra Arbejdsskadestyrelsen (hvor erhvervsevnetabet var på 50 %), var jeg i en ny udredningsomgang omkring mit 2. ulykke. Og når jeg så ikke har modtaget den sidste police dateret den 1. oktober 2010, samt haft jævnlige kontakt med PFA' konsulent, som var fuldt oplyst omkring min situation og helbred mens jeg arbejdede hos … . Hvordan skulle jeg så have reageret anderledes?
…"

Selskabet har i brev af 26/5 2015 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

> "PFA Pension bemærker, at selskabet ikke tidligere har fået opfattelsen af, at forsikrede bestrider at have modtaget selve policerne.
>
> Ved nytegning/omlægning af policer er det PFA Pensions praksis at, der udstedes en velkomstpakke bestående af brev og oversigt, som sendes til forsikredes fysiske postkasse. Hvis forsikrede har været tilmeldt E-boks sendes den i stedet hertil.
>
> Derudover bliver velkomstpakken lagt på 'mitpfa.dk' sammen med pensionsbevis og vilkår.
>
> Der er intet i PFA Pensions oversigter over dokumenter til forsikrede, der sandsynliggør, at praksis ikke skulle være blevet fulgt i forbindelse med denne sag. PFA Pension mener derfor fortsat, at det kan lægges til grund at forsikrede har modtaget de relevante dokumenter."

Klagerens advokat har i brev af 26/5 2014 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

> "PFA Pension fastholder fortsat, at min klient skulle have misforstået, hvorvidt hun har modtaget erklæringerne eller ej.
>
> Jeg må tage afstand fra PFA Pensions forsøg på at bestride faktum i sagen, nemlig at min klient klart oplyser, at hun ikke har modtaget de nævnte erklæringer, men at hun udelukkende har fået udleveret policerne. Erklæringer var, som min klient gentagne gange har oplyst, ikke vedlagt.
> ...."

Selskabet har i brev af 10/6 2015 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

> "Policerne
> Indledningsvis bemærker PFA Pension, at selskabet er i tvivl om, hvorvidt forsikrede bestrider at have modtaget de omdiskuterede policer eller ej.
>
> Pensionserklæringerne
> Forsikrede klager i sin kommentar over, at PFA Pension ikke har rykket for forsikredes returnering af pensionserklæringerne.
>
> Det er i sagens natur (medmindre helt konkrete ekstraordinære forhold foreligger) alene den forsikrede selv, der ved om der foreligger forhold, der påkræver, at han/hun skal udfylde og returnere pensionserklæringen eller ej. Selskabet vil derfor ikke være vidende om, hvilke kunder det vil være relevant/nærliggende at rykke, når/hvis disse ikke returnerer/reagerer på modtagelse af erklæringen.
>
> I den forbindelse henviser PFA Pension også konkret til Ankenævnets kendelse i sag med nr. 86.868. I kendelsen udtaler Ankenævnet, at det i den konkrete sag havde været ønskeligt, om PFA Pension havde rykket den forsikrede for svar på nogle formularer, da selskabet ikke hørte fra hende, men at det ikke medførte erstatningsansvar for selskabet, at man ikke havde gjort det.

Der er i øvrigt igennem hele forsikringstiden taget forbehold for, at forsikrede ikke er dækket jf. det den pågældende police, hvis erhvervsevnen allerede inden nytegningen/omlægningen er nedsat i dækningsberettigende grad.

Det vil derfor være den dato, hvorfra Ankenævnet i givet fald vurderer, at forsikrede er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne, som anvendes ved beregningen af udbetalingen jf. det forsikringsretlige princip om skadevirkning."

Klagerens advokat har i brev af 1/7 2015 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"Ad policerne:

Min klient har modtaget det policemateriale, som PFA Pensions forsikringskonsulent har udleveret til hende.

Det er i øvrigt fremførte omkring erklæringer fastholdes, idet disse ikke er udleveret.

Ad pensionserklæringerne:

Ansvaret for pensionserklæringerne overvæltes, i PFA Pensions skrivelse, endnu engang på skadelidte/forsikringstageren.

Jeg skal her påpege, at PFA Pensions repræsentant var fuldt ud bekendt med min klients helbredstilstand på det tidspunkt, hvor de nye policer blev tegnet og udleveret.

Der er identifikation imellem selskabet og forsikringskonsulenten.

Selskabet har således vist, hvilken helbredstilstand, som min klient var i, både da policen blev tegnet første gang, og da hun skiftede job efter ulykken.

Forsikringskonsulenten/PFA Pension har således vurderet, at det ikke var relevant at returnere pensionserklæringerne. Min klient har i den henseende udelukkende baseret sig på den rådgivning, som hun har modtaget fra forsikringskonsulenten.

I den forbindelse mener jeg, at ankenævnskendelsen nr. 86.868, som nævnes i skrivelsen, har fornyet relevans, idet PFA Pension i denne situation, via identifikationen med forsikringskonsulenten, har været vidende om helbredstilstanden efter ulykken i forbindelse med tegningen af policen ved jobskiftet, men ikke har reageret på dette.

Jeg vil herefter overlade det til Ankenævnet for Forsikring at vurdere, om der er et erstatningsansvar for dette, såfremt man mod forventning skulle komme frem til, at der ikke er dækning på policerne, fordi erhvervsevnen har været nedsat i dækningsberettiget grad inden nytegningen.

Det er således samlet set min opfattelse at min klient er dækket af begge policerne."

Selskabet har i brev af 2/7 2015 til nævnet heroverfor bl.a. bemærket:

"PFA Pension bemærker, at det primære spørgsmål i sagen er af helbredsmæssig karakter. Spørgsmål vedrørende pensionserklæringen er kun relevante såfremt Ankenævnet

vurderer, at forsikredes helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad.

PFA Pension indskyder dog, at selskabet ikke er uenig i det juridiske argument om, at der sker identifikation mellem PFA Pension og pensionsrådgiveren.

Imidlertid forelægger der ikke dokumentation for, at pensionsrådgiveren i denne sag har afveget fra sædvanlig praksis og handlemåde, som det beskrives af forsikrede og dennes advokat."

Af neurologisk epikrise af 18/2 2008 fremgår bl.a.:

"AKTUELLE:
Patienten kom som fører af automobil kørende på motorvej og så at bilerne foran sig bremsede op, hvilket patienten også gjorde, men pludselig bremsede den forankørende bil mere op, hvilket patienten efterfulgte, men vognen bag patienten kørte op bag i patientens automobil, der blev skubbet fremad, men ikke påkørte forankørende vogn. Patienten bar sele, slog ikke hovedet i kabinen og var således ikke bevidstløs. Beskriver at hun blev slynget fremad, hvilket rent inertimæssigt (ikke kan være muligt). Efterfølgende har patienten udviklet sovende fornemmelse i de 3 midterste fingre på såvel højre som venstre hånd. Har fået følelsesløshed i hele højre ansigtshalvdel samt smerter i højre øre. Dette har medført at egen læge henviste til øre, næse, halslæge, og patienten er blevet grundigt undersøgt alt normalt.
Der forespørges om forholdene umiddelbart efter ulykkestilfældet. Patienten oplyser, at hun selv kunne stå ud af bilen og ordne det forsikringsmæssige med skadevolder, og kørte selv fra ulykkesstedet og tog på arbejde og passede sit arbejde i nogle timer, hvorefter patienten fik kvalme og utilpashed og søgte skadestue på [[hospital], hvorfra patienten blev hjemsendt igen. Egen læge har ordineret Panodil 2 tabletter dgl., det vil sige 1 gram,dgl., samt Kodein 25 mg dgl.
Patienten er ... hos ... og har forsøgt at passe sit arbejde, men har mange sygedage mest på grund af træthed, men også på grund af de højresidige ansigtsgener med nedsat følelse især i kinden og smerter i højre øre. Paræstesierne i fingrene er under aftagen. Der har ikke været styringsbesvær af armene, håndskriften har ikke ændret sig. Ingen opkastninger, ingen svimmelhed.
...
UNDERSØGELSESRESULTATER:
MR-scanning af cerebrum og columna cervicalis: Intet abnormt, specielt er nervi trigemini fulgt i hele dets forløb fra udspringet og frem, og specielt på højre side er alt fuldstændig normalt.

KONKLUSION:
Det er nøje forklaret patienten, at der absolut ikke er sket strukturel skade, således er hjernen helt normal og også ansigtets følenerve samt det indre øre, og nakke-og hals er grundigt undersøgt og de nerver der forsyner fingrene på begge sider er helt intakte. Der er ingen forskydninger, ingen revner noget steds.
Dette er patienten tilfreds med."

I neurologisk speciallægeerklæring af 20/4 2009 hedder det bl.a.:

"DIAGNOSE:
Myosis colli.
Cephalalgia.

KONKLUSION
39-årig tidligere rask kvinde, som ved et trafikuheld i januar 2008 pådrog sig en overbelastning af muskulaturen i nakken. Langvarigt efterforløb med vedvarende og konstant ømhed, stivhed og smerter fra nakken ledsaget af dagligt trykkende hovedpine og kognitive klager.
Har i forløbet været særdeles grundigt udredt, og der foreligger en normal MR-skanning af cerebrum og columna.
Ved den aktuelle objektive neurologiske undersøgelse findes ingen tegn til skader på det centrale eller perifere nervesystem, alene findes der en muskulær overbelastningstilstand lokaliseret til muskulaturen i nakken og perikranielt.
Samlet skønnes det, at alle patientens aktuelle klager i fuldt omfang kausalt må kunne relateres til anmeldte ulykkestilfælde, idet der foreligger et relevant traume, symptomerne er opstået i tæt relation hertil og siden har der været brosymptomer.
Der foreligger således fortsat et men af betydning med daglig hovedpine ledsaget af et lettere funktionstab. Prognosen kan på sigt dog være god, idet der ikke er holdepunkter for en irreversibel organisk skade, men alene for en muskulær overbelastningstilstand."

Af neurologisk speciallægeerklæring af 2/12 2009 fremgår bl.a.:

"Konklusion
Det drejer sig om en 39-årig kvinde, som siden færdselsuheld i starten af 2008 vedvarende har haft smerter over nakke- skulderåg, hovedpine startende i nakken, strålende over vertex omkring højre øre, af og til med lidt sovende fornemmelse i ansigtet, af og til også strålende ud i højre arm med smerter af højre skulder. Af og til lidt af underarmen og føleforstyrrelser ud i 2., 3. og 4. finger. Symptomerne er med vekslende intensitet, har det ofte nogenlunde fra morgenstunden, men symptomerne forværres i løbet af dagen.
Følges hos praktiserende neurolog, hvor der i april 2009 blev aftalt fuldstændig ophør af analgetisk behandling og passiv behandling såsom bløddelsbehandling. Umiddelbart efter symptomforværring, men efterhånden symptombedring.
Pga. symptomerne haft svært ved at klarer en fuld arbejdsdag men er aktuelt oppe på en 5-6 timer daglig. I løbet af arbejdsdagen forværres symptomerne dog og pt. har svært ved at foretage sig andet i løbet af dage. Føler sig ud over forpint af hovedpinen og smerterne begrænset af nedsat koncentration og iniviativløshed.
Objektivt findes byldeømhed over nakke- skulderågets muskler og nakkefæsterne. Der er smerteinduceret bevægeindskrænkning i halsmuskulaturen som er stram og usmidig. Derudover findes normale forhold.
Det skønnes relevant at pt. fortsætter med ikke og tage smertemedicin da hyppig brug af analgetisk behandling kan vedligeholde og forværre en hovedpine. Der er heller ikke indikation for at genoptage bløddelsbehandlingen da det kun har forbigående effekt.
Anbefales at diskuter med sin neurolog om ikke der kunne være indikation for at starte træning til at styrke og smidiggøre nakke- skulderågets muskuler. Det må formodes at hvis dette iværksættes flere gange ugentlig kan der måske i starten komme lidt symptomforværring men på sigt må det formodes at afhjælpe hovedpinen, ekstremitetssymptomerne, bedre koncentration og det almene velbefindende.
Det er min vurdering at hvis dette iværksættes og vedligeholdes skulle det være muligt for pt. med tiden og få det bedre, formentlig på sigt blive symptomfri."

Af specifik helbredsattest af 10/12 2009 fremgår bl.a.:

> "C: Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose
> Overvægtig (Vægt 80 kg, højde 165 cm), bevæger sig frit, men lidt langsomt. Midt i november er her målt BT 120/70.
> Der findes ømhed og øget konsistens af nakkemuskelfæster, paravertebrale nakkemuskler især på højre side, skulderågsmuskler og paravertebrale muskulatur sv.t. hele rygsøjlen. Der findes nedsat siderotation af nakkehvirvelsøjlen der mod højre andrager 60 grader og mod venstre 70 grader. Der findes let nedsat fleksion af nakkehvirvelsøjlen hvorimod ekstensionen er fri.
>
> Diagnose: Whiplash (piskesmældslæsion af nakken) (distorsio columnae cervicalis)
> obs belastningsreaktion."

I afgørelse fra Arbejdsskadestyrelsen den 5/5 2011 hedder det bl.a.:

> "Vi har ved vurderingen af erhvervsevnetabet lagt vægt på, at [klager] har haft en stabil tilknytning til arbejdsmarkedet.
>
> Vi vurderer, at [klager], såfremt hun ikke havde været udsat for aktuelle ulykke, ville være fortsat sit arbejde som ... på fuld tid.
>
> Vi har endvidere lagt vægt på, at [klager] har forsøgt at genoptage sit hidtidige arbejde, men at hun ikke kunne klare fuldtidsarbejde på grund af generne efter ulykken.
>
> Endelig har vi lagt vægt på, at [klager] har været arbejdsprøvet på sin hidtidige arbejdsplads 20 timer om ugen, og at man på baggrund heraf har bevilget et fleksjob.
> ...
> På baggrund af følgerne efter ulykken og de erhvervsmæssige tiltag efter ulykken finder vi det usandsynligt, at [klager] vil kunne arbejde på fuld tid.
>
> Vi skønner, at hun vil kunne klare lettere kontorarbejde med relevante skånehensyn på nedsat tid svarende til 3 til 4 timer dagligt med et lønniveau som før skaden.
>
> Henset til lønniveauet før skaden på omkring 340.000 kr årligt samt indsatsen i arbejdsprøvningen, hvor arbejdstiden var omkring 20 timer om ugen, vurderer vi, at [klagers] muligheder for at tjene penge ved arbejde set i forhold til indtjeningen før skaden er nedsat med omkring halvdelen svarende til skønsmæssigt 50 procent.
>
> Vi har derfor fastsat erhvervsevnetabet som følge af ulykken den 14.januar 2008 til skønsmæssigt 50 procent.

Af reumatologisk speciallægeerklæring af 2/2 2012 fremgår bl.a.:

> "<u>Funktionsniveau</u>
> Gangdistance angives til 300 meter, kan klare trappegang til 2.-3. sal. Kan ikke cykle. Kan i forbindelse med indkøb højst bære 2-3 kg. Kan ikke læse en bog og knap se en film pga. koncentrationsbesvær og hukommelsessvækkelse. Kan ikke udføre havearbejde. Kan ikke støvsuge eller klare gulvvask. Kan af køkkenfunktioner ikke røre, har besvær med at åbne dåser; skruelåg og lignende.
> ...

Objektivt
Almentilstanden god. Ernæringstilstanden over middel, vægt 86 kg, højde 165 cm. Psykisk noget træg, og der er nedsat psykomotorisk tempo, men fremtræder ikke med forsænket stemningsleje. Reagerer positivt på enkelte funktionelle test. Bevæger sig besværet og tungt i tilslutning til stillingsskift. Gangen foregår i nedsat tempo uden halten.
Halsrygsøjle: Betydelig bevægelsesindskrænkning for rotation og sidebøjning, især mod venstre. Endvidere fiksation ved foroverbøjning.
Øvrige rygsøjle: Ingen sikker rygskævhed. Bækkenet står lige: Bevaret lændesvaj. Fingergulvafstand 10 cm. Bruger arme i forbindelse med rejsning herfra. Sidebøjning indskrænket til begge sider. Ved rotation på fikseret bækken angives lændesmerter (funktionel test). Overekstremiteter: Overalt fri led bevægelighed og ingen objektive led forandringer. Gribestyrke højre/venstre: 90/70 mm kviksølv (normalværdi 300/300).
...
Konklusion
3 år varende sygehistorie med symptomer fra centralnervesystem og bevægeapparat som følge af whiplashlæsion i forbindelse med trafikuheld. Symptomerne er fuldstændig som sv.t fibromyalgi, og pågældende opfylder også kriterier herfor. Der angives forværring efter fornyet påkørsel december 2010. Tilstanden har været stationær i hvert fald det sidste halve år. Der er overensstemmelse mellem det angivne funktionsniveau og tilstanden, dog reagerer pågældende også positivt ved funktionel test. Der er ingen egentlige behandlingsmuligheder, og det forventes, at symptomerne vil holde sig uændrede fremover. Der er ikke konstateret betydende lidelser.

Diagnoser
/fibromyalgia
(tilstand med symptomer fra centralnervesystem og bevægeapparat, udløst i forbindelse med whiplashlæsion)
adipositas
(overvægt)/"

I psykiatrisk speciallægeerklæring af 2/2 2012 hedder det bl.a.:

"Uspecificeret diagnose DF 601 – Skizoid personlighedsstruktur
…
42-årig kvinde henvist med henblik på vurdering for evt. depression efter langvarig smerteproblematik. Beskriver særdeles specielle opvækstvilkår, faderen ... og beskrives som udpræget tyrannisk. Pt. har en storebror, har altid fået at vide at hun selv skulle have været en dreng og storebroderen er blevet foretrukket og dyrket af begge forældre. Er samtidig blevet mobbet i skolen, men har klaret sig udmærket fagligt, været initiativrig og søgt skoleophold i [udlandet] og siden efter handelsskoleeksamen i ... 1½ års ansættelse i [udlandet]. Siden flyttet hjem igen og bosat sig i ... , hvor hun altid har været alene uden længerevarende kæresteforhold. Har ingen børn. Været ansat i forskellige virksomheder som ..., senest i ..., hvor hun var tilfreds med at være, men blev sygemeldt grundet whiplashgener efter påkørsel på motorvejen for 4 år siden. Siden ikke været i arbejde, er tilkendt fleksjob, hvor hun nu ligger i sag med kommunen, som vil fratage hende ydelsen, har kontakt med advokat osv. Fortæller om trafikuheldet, hvor hun holdt i kø på motorvejen og blev påkørt bagfra, men kunne dog køre fra ulykkesstedet og udveksle forsikringsoplysninger med indehaveren af den anden bil. Først efterfølgende udviklet svimmelhed og nakkesmerter. Beskriver anden 'ulykke' hvor hun i ganske langsomt tempo siger hun blev kørt over den ene fod af en bilist, der ikke havde set hende da hun kom gående. Foden tog ikke skade, men hun angiver alligevel smerter i denne samt også i den anden fod,

som hun mener, blev bøjet på en uhensigtsmæssig måde. Pt. er oplagt overoptaget af ulykkerne og smertegenerne.
Objektivt psykisk fornemmer man at pt. ikke har helt adækvat kontaktform, stemmeføringen er monoton, der er visse uindfølelige tankespring, men pt. er ikke paranoid eller anden dybereliggende psykopatologi. Ikke depressiv.
Diagnostisk vurderer man at pt. grundlæggende har en særdeles særegen personlighedsstruktur med formodentlig kontaktbesvær hvilket har været problematisk for hende helt tilbage fra skolealderen. Har altid været alene og har kun en ganske snæver bekendtskabskreds. Er overoptaget af ulykkestilfældene, hvor det snarere er det sociale besvær, som er grundproblematikken. Man har talt med pt. om den beskrevne vurdering, som pt. har accepteret og lader til at kan se er korrekt. Er tilbudt samtaleforløb, som er aftalt til hver 14. dag."

I praktisk evaluering fra jobcenter den 15/3 2012 hedder det bl.a.:

"

Beskrivelse af borgerens omstillingsevne: **Beskriv hvordan borger reagerer på forandringer**	Det observeres at [klager] er særdeles fokuseret om eget helbred, og ikke omkring egen afklaring
Andet	[Klager] har været tilmeldt siden 07.11.2011. I perioden 07.11.2011-01.01.2012 har [klager] haft et særdeles markant fravær og en yderst beskeden egenindsats, som har umuligtgjort en afklaring af hende.

...
Konklusion:
Der er forsøgt at afklare borger efter Lab-lovens kap. 10, men grundet manglende progression i arbejdstid har dette ikke været muligt. [Klager] har haft en særdeles beskeden arbejdsindsats i forhold til at finde virksomhedspraktikplads, og det er ikke lykkedes ... at finde en praktikplads med udgangspunkt i det præsteret timetal på afklaringsforløbet."

Af neuropsykologisk undersøgelse af 26/8 2013 fremgår bl.a.:

"KONKLUSION:
43-årig kvinde, der i 2008 og 2010 har været involveret i trafikuheld - dog uden, at der har været direkte cerebral påvirkning.

Siden har patienten haft omfattende smerter fra bevægeapparatet, kognitive klager i form af hukommelses- og koncentrationsbesvær samt vedvarende hovedpine. Hun har forsøgt medicinsk og fysioterapeutisk behandling uden større effekt. Hun har været igennem et arbejdsprøvningsforløb på sin tidligere arbejdsplads, uden det har ført til, at hun blev etableret på arbejdsmarkedet på ordinære eller hensyntagende vilkår.

Der foretages neuropsykologisk undersøgelse mhp. at beskrivelse af kognitive og psykiske elementer i tilstanden.

Ved en klinisk vurdering fremtræder patienten ikke svært kognitivt dysfungerende - specielt får man ikke indtryk af svære hukommelses- eller koncentrationsproblemer, ligesom

der ikke er tegn på påvirkning af sprogfunktion (afasi), eller sværere rum-retningsforstyrrelser.

Ved den neuropsykologiske undersøgelse ses helt urealistisk lave testpræstationer. Hun klarer sig ved simple delprøver på det niveau, man opnår ved helt tilfælde gæt. Dette korresponderer ikke med den kliniske fremtoning. Det vurderes, at patienten ikke mobiliserer den nødvendige energi til at kooperere i testsituationen.

Personlighedsmæssigt er der tidligere beskrevet en ekstrem social tilbagetrukken personlighedstype med en overoptagethed af somatiske symptomer. Hun har i testsituationen massivt funktionstab, når hun subjektivt oplever belastende tilstande - klarer sig væsentligt ringere end det reelle niveau.

Samlet vurderes det, at fremtrædende elementer i hendes symptombillede kan forklares ved en somatiseringstilstand.

Situationen er diskuteret igennem med patient og pårørende - det aftales, at undertegnede skriver til egen læge mhp., at hun henvises til regionens behandlingstilbud [psykiatrisk enhed]. Det er vanskeligt at udtale sig om prognosen, idet patienten samtidigt har en smerteproblematik og hun har haft et langvarigt sygdomsforløb."

Af kommunal ressourceprofil fremgår bl.a.:

"KLADDE 15/11/12
Forløbsbeskrivelse fra [arbejdsprøvningssted] perioden 17.9 - 5.11.12:
Arbejdsopgaverne bestod af forskellige pakke - og montageopgaver, såsom optælling af niveaupinde, samling af aluclips og påsætning af mærkater på kaffetragte.
[Klager] havde under praktikforløbet mulighed for at arbejde i et lokale, hvor hun var alene, og hvor hun kun i begrænset omfang blev påvirket af den i forvejen meget begrænsede støj fra de øvrige værkstedbrugere. Derudover havde hun mulighed for at variere sine arbejdsstillinger, og hun kunne holde de pauser, som hun havde behov for. Endelig kunne hun benytte et særligt hvilerum, hvor hun kunne lægge ned, hvis hun havde behov for dette.
...
Ved opfølgende samtale på [arbejdsprøvningssted] den 16-10-2012 oplyste [klager] til Arbejdsmarkedskonsulenten, at hun ikke havde mærket nogen effekt, at en ændring af hendes mødetid. Hun oplevede fortsat, at hun var meget påvirket af svimmelhed, hovedpine og kvalme, og hun havde ikke et større overskud, end hun havde haft, da hun arbejdede mandag, onsdag og fredag.
[Klager] gav udtryk for over for Arbejdsmarkedskonsulenten, at kvalmen og svimmelheden, var blevet værre, jo længere tid hun havde været i praktik på [arbejdsprøvningssted].

Værkstedlederen gav efterfølgende udtryk for over for Arbejdsmarkedskonsulenten, at [klager] stort set ikke fortog sig andet, end at stå med hovedet ud af vinduet, når hun var på værkstedet. Værkstedslederen oplevede, at [klager] ydede en minimal produktiv Indsats, og at hun kun var 'fysisk tilstede', og at hun ikke var I stand til at udføre de arbejdsopgaver, som hun blev stillet overfor.
Arbejdsmarkedskonsulenten kontaktede den kommunale sagsbehandler, der efterfølgende besluttede, at praktikforløbet skulle stoppes den 05-11-2012.

[Klager] havde ikke noget fravær under praktikforløbet.

Ud af 16 arbejdsdage, mødte [klager] 7 gange fra kl. 9-13. Som praktikforløbet skred frem, var [klager] nødsaget til at gå hjem tidligere, og I den sidste uge af praktikforløbet blev hun sendt hjem af Værkstedslederen efter 45 minutters arbejde, da hun havde det meget skidt.
...
KLADDE 26/10/11
Praktikevaluering fra [konsulentvirksomhed] for perioden 23.5.11 - 12.08.11

Uddrag fra evalueringen:

[Klager] har arbejdet i ...s onlineshop hvor hun har løst opgaver omkring fakturering og kreditering. ... har overordnet været tilfreds med [klagers] arbejde men [klagers] koncentration svigter efterkort tid og så sker er fejl.
[Klager] går i gang med dagens opgaver når hun møder og tempoet er ok, men dog under normalen. [Klager] møder ikke op med gejst og energi.

[Klager] har dagligt arbejdet 2 timer. Det opleves at [Klagers] koncentration stiger når hun er alene på kontoret og derved helt stille omkring hende. Ved den mindste støj eller uro omkring hende mister hun koncentrationen og laver fejl. [Klager] har ikke selv skulle tilrettelægge sit arbejde, hun har haft bundne opgaver.
Det er ikke oplevet at [klager] arbejdsmæssigt har taget Initiativet, men privat har [klager] taget flere initiativer i forhold til sin sygdom.
Hun har holdt lange pauser og brugt ml. 15-40 min på pauser hver dag.

Konklusion fra [konsulentvirksomhed]:
[Klager] oplevet som en højt begavet kvinde hvis liv har ændret sig radikalt efter at have været involveret i 2 ulykker. [Klagers] daglige smerter før hende træt og uoplagt.
[Klagers] netværk er meget smalt, hun ser en anelse til hendes forældre, bror og svigerinde men fortæller også at hun ikke får opbakning fra dem, og at de har svært ved at acceptere at hun har det dårligt, når hun ikke er synligt syg. Herudover har [klager] en ven fra gymnasiet som hun stadig ser og som er en støtte for hende når hun skal på sygehuset, have hjælp til haven eller andet. [Klager] fortæller at hun trives med at være alene, og at hendes hunds selskab er nok for hende. [Klager] fortæller at hun har haft en barndom med en dominerende far, hvilket gør at [klager] tager afstand fra autoriteter og dominerende mennesker.
At andre kan have forventninger til [klager] presser hende særdeles meget og derfor fortæller [klager] hun nyder at være hjemme hvor hun er alene og kan være sig selv, og hvor hun ikke skal bevise noget for andre.
I ... har [klager] også følt et stort pres, men når jeg har spurgt ind til presset hun mærker når hun frem til at det er hendes situation og hendes egne forventninger til sig selv som lægger pres.

[Klager] har generelt mødt mig med træthed og modløshed og jeg har haft meget svært ved at flytte [klager] i en positiv retning. [Klagers] træthed kommer også til udtryk, når hun fortæller om sit hjem og om tidligere karriere og om hendes oplevelser på udenlandsrejser, ligesom [klager] fortæller at hendes tidligere medlemskab af ... har givet hende rigtig meget udvikling og oplevelser.

Ud fra mine observationer igennem 12 ugers daglig opfølgning i ... vurderer jeg at [klager] lige så stille vil kunne øge sin ugentlige arbejdstid fra de nuværende 10 timer, hvis hun bliver behandlet for sine smerter. Men som [klagers] tilstand er pt er hun ikke attraktiv for en kommende arbejdsgiver.

...
KLADDE 15/11/12
...
Værkstedslederen oplyste i starten af praktikforløbet til Arbejdsmarkedskonsulenten, at [klager] indtil videre stort set 'ikke var kommet i gang med arbejdsopgaverne', da hun det meste af tiden stod med hovedet ud af vinduet, eller gik udenfor for at trække noget frisk luft. Værkstedslederen betegnede [klagers] arbejdsevne som minimal.
Værkstedlederen havde observeret, at [klager] på en arbejdsdag var i stand til at optælle en enkel pose med 20 niveaupinde, og det var Værkstedlederens opfattelse, at [klager] havde svært ved at koncentrere sig og huske, hvor langt hun var kommet med optællingen.
Værkstedslederen oplyste eksempelvis, at hun havde udleveret en særlig skabelon til [klager], så hun nemmere kunne holde styr på, hvor mange niveaupinde, hun havde optalt, men på trods af dette var det ikke lykkedes for [klager] at udvise en større produktivitet.

Værkstedslederen gav senere i praktikforløbet udtryk for over for Arbejdsmarkedskonsulenten, at [klager] fortsat udviste en minimal arbejdsevne, og at hun det meste af tiden stod med hovedet ud af vinduet.
Værkstedlederen nævnte eksempelvis, at [klager] havde svært ved at gøre brug af en skabelon for nemmere at kunne optælle 20 niveaupinde, da hun havde svært ved at skelne felternes farve fra hinanden, og at det hele gled ud i hinanden.
Derudover oplyste [klager] til Arbejdsmarkedskonsulenten, at hun havde haft svært ved at udføre en arbejdsopgave, hvor hun skulle skrue en skrue i en aluclips. Hun havde svært ved at få placeret skruen i hullet i aluclipsen, og hun havde svært ved at skrue skruen Ind, da hun følte det meget smertefuldt at udføre denne arbejdsopgave.

Værkstedlederen oplyste, at [klager] i løbet af en arbejdsdag, var i stand til at skrue 3 skruer i 3 aluclips.
Derudover oplyste værkstedslederen, at hun have observeret, at [klager] ikke var i stand til at sætte mærkater rigtigt på kaffetragte, da de blev sat skævt på.
...
Sammenfatning/konklusion
[Klager] udviste under praktikforløbet en meget begrænset arbejdsevne. Hun var særligt generet af kvalme, hovedpine, svimmelhed og smerter, og hun formåede stort set ikke at yde en produktiv indsats. Det meste af arbejdsdagen gik med at stå med hovedet ud af vinduet, og derudover måtte hun ofte gå udenfor og trække frisk luft.
Arbejdstiden blev nedsat fra 12 t/u, fordelt på 3 dage, til 8 t/u, fordelt på 2 dage, uden at dette havde en positiv betydning for arbejdsevnen, og [klager] måtte ofte gå hjem tidligere end aftalt pga. smerter og kvalme. Dette var særligt udtalt sidst i praktikforløbet, hvor [klager] flere gange blev sendt hjem af Værkstedslederen efter blot 45 minutters arbejde.
[Klager] arbejdede under praktikforløbet i et lokale, hvor hun var alene, men hun oplevede, at der var maget larm fra værkstedet, selvom det generelle støjniveau var meget lavt.
[Klager] holdt sig mest for sig selv, uden kontakt til de øvrige værkstedbrugere, men hun formåede at begå sig på værkstedet, uden at det gav anledning til konflikter med de øvrige værkstedbrugere.

På baggrund af praktikforløbet må det konkluderes, at [klagers] arbejdsevne er nedsat i en sådan grad, at denne må betragtes som ubetydelig."

32. 85945

I police nr.. ……351… af juli 2007 hedder det bl.a.:

"**Udbetaling ved invaliditet**
Udbetaling ved invaliditet forudsætter, at din erhvervsevne er nedsat til 1/2 eller derunder af den fulde erhvervsevne.
...
AFVIGELSER FRA FORSIKRINGSBETINGELSERNE
Der gælder følgende ændringer i forhold til afsnit C i 'PFA Pension's forsikringsbetingelser - 1. december 2005':

Paragraf 1. 'Definition af invaliditet/erhvervsevnetab'

Stk. 1 erstattes med følgende:

'Ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til halvdelen eller derunder af den fulde erhvervsevne.'

Stk. 2 udgår.
Stk. 3 udgår.

I stk. 5 udgår ordene 'en tredjedel respektive'.

I stk. 6 udgår ordene 'fuld eller halv' samt ordene 'henholdsvis en tredjedel eller' (2 gange).

Paragraf 4. 'Ikrafttræden og ophør af invalidepension og/eller præmiefritagelse'

Stk. 1, 1. pkt. erstattes med følgende:

'Udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse finder sted fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i den i policen anførte karenstid.'

Stk. 4 udgår."

I police nr. ……355-0 af november 2008 hedder det bl.a.:

"Præmiefritagelse:
Ved invaliditet ydes præmiefritagelse, såfremt din erhvervsevne er nedsat til 1/2 eller derunder af den fulde erhvervsevne, jf. dog under 'Specielt'.
...
AFVIGELSER FRA FORSIKRINGSBETINGELSERNE

Der gælder følgende ændringer i forhold til afsnit C i 'PFA Pension's forsikringsbetingelser - 1. januar 2008':

Paragraf 1. 'Definition af invaliditet/erhvervsevnetab'

Stk. 1 erstattes med følgende:

'Ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til halvdelen eller derunder af den fulde erhvervsevne.'

Stk. 2 udgår.
Stk. 3 udgår.

I stk. 5 udgår ordene 'en tredjedel respektive'.
I stk. 6 udgår ordene 'fuld eller halv' samt ordene 'henholdsvis en tredjedel eller' (2 gange).

Paragraf 4. 'Ikrafttræden og ophør af invalidepension og/eller præmiefritagelse'
Stk. 1, 1. pkt. erstattes med følgende:

'Udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse finder sted fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i den i policen anførte karenstid.'

Stk. 3 udgår."

Af forsikringsbetingelserne pr. 1/1 2008 fremgår bl.a.:

"**C Betingelser for invalideydelse og præmiefritagelse**

§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab
Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri forsikring, jævnfør 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen', § 3, og for denne del gælder reglerne i stk. 1.

Stk. 3. Halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse kan kun ydes på forsikringer, der har denne dækning angivet i forsikringsaftalen.

Stk. 4. Engangsbeløb ved invaliditet, herunder udbetaling som ratepension, udbetales kun, hvis erhvervsevnen er nedsat til en tredjedel eller derunder, og denne nedsættelse er varig.

Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Stk. 6. Forsikrede har ikke ret til fuld eller halv invalidepension og/eller præmiefritagelse under revalidering eller ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er

nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af den fulde erhvervsevne, og forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.
...
§ 5. Udbetaling af engangsbeløb ved invaliditet
For at engangsbeløb ved invaliditet kan udbetales, skal erhvervsevnen være nedsat til en tredjedel eller derunder, og nedsættelsen skal efter PFA Pensions skøn være varig. Det skal således være overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen - trods lægelig behandling, omskoling, optræning eller uddannelse - er og fortsat må anses at ville være nedsat til en tredjedel eller derunder.

Stk. 2. Engangsbeløb ved invaliditet kan tidligst udbetales et år efter invaliditetens indtræden. Det er forudsat, at invaliditeten har varet uafbrudt i et år, og at forsikrede er i live et år efter invaliditetens indtræden."

I pensionsbevis af 1/10 2010 hedder det bl.a.:

"**PFA Erhvervsevne**
Hvis din erhvervsevne inden for alle erhverv bliver nedsat:

Løbende udbetaling på 80,00 % af din løn, årligt:
Du kan normalt få udbetalt pengene, hvis din erhvervsevne inden for alle erhverv bliver nedsat med mindst 50 procent, inden den 1. i måneden efter du er fyldt 65 år. Udbetalingen har virkning fra den 1. i måneden, efter din erhvervsevne har været nedsat i tilstrækkelig grad i uafbrudt 3 måneder. Du kan som udgangspunkt få udbetalt pengene, så længe erhvervsevnen er nedsat. Udbetalingerne kan maksimalt fortsætte, til du fylder 65 år. Udbetalingen vil også stoppe, hvis du dør, før udbetalingsperioden udløber. Pengene bliver udbetalt månedligt."

I forsikringsbetingelserne pr. 1/10 2010 hedder det bl.a.:

"**6. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne**

6.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring
PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevnen i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

6.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

6.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad
Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den forsikrede har ikke ret til løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring under ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til 50 procent eller mindre af den fulde erhvervsevne, og den forsikredes indtjening (summen af arbejdsind-

tægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til 50 procent eller mindre af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

6.1.1.2. Subjektive klager over smerter og lignende, stress, depression og lignende samt afhængighed

Subjektive klager over smerter og lignende, stress, depression, diffuse psykiske lidelser og lignende berettiger ikke til udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring, hvis der ikke ved en helbredsmæssig undersøgelse kan påvises objektive tegn på, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad."

Nævnet udtaler:

Den 14/1 2008 blev klageren i sin bil påkørt bagfra, og hun pådrog sig i den forbindelse en whiplashlæsion, der blandt andet har medført smertelidelser og kognitive gener. Den 2/12 2010 blev hun som fodgænger påkørt af en bil med overkørsel af højre fod.

I neurologisk speciallægeerklæring af 20/4 2009 vurderedes det blandt andet, at klageren efter trafikuheldet i 2008 overbelastede muskulaturen i nakken og efterfølgende har gennemgået et langvarigt forløb med vedvarende og konstant ømhed, stivhed og smerter fra nakken ledsaget af dagligt trykkende hovedpine og kognitive klager.

MR-skanning af cerebrum og columna var normal, og der fandtes ingen tegn til skader på det centrale eller perifere nervesystem, alene fandtes der en muskulær overbelastningstilstand lokaliseret til muskulaturen i nakken og perikranielt.

Samlet skønnede speciallægen, at alle klagerens gener kunne relateres til ulykkestilfældet i 2008. Lægen vurderede endvidere, at der fortsat forelå et mén af betydning med daglig hovedpine ledsaget af et lettere funktionstab, men at prognosen på sigt kunne være god, idet der ikke var holdepunkter for en irreversibel organisk skade, men alene for en muskulær overbelastningstilstand.

I neurologisk speciallægeerklæring af 2/12 2009 fremhævedes det, at klageren lider af vedvarende smerter over nakke- og skulderåg og hovedpine, og at smerterne forvær-

res, når hun arbejder. Objektivt fandt lægen byldeømhed over nakke- og skulderågets muskler og nakkefæsterne samt smerteinduceret bevægeindskrænkning i halsmuskulaturen. Hun konkluderede, at klageren kunne opnå bedring med tiden og på sigt formentlig blive symptomfri ved hjælp af træning af nakke- og skulderågsmuskler.

I reumatologisk speciallægeerklæring af 2/2 2012anføres det, at klager siden det første ulykkestilfælde har haft symptomer fra centralnervesystem og bevægeapparat som følge af whiplashlæsion, at symptomerne er fuldstændig som svarende til fibromyalgi, og at der angives forværring efter fornyet påkørsel december 2010. Lægen konkluderede, at tilstanden har været stationær i hvert fald siden sommeren 2011, at der er overensstemmelse mellem det angivne funktionsniveau og tilstanden, at der ikke er nogen egentlige behandlingsmuligheder, samt at "Der er ikke konstateret betydende lidelser".

I psykiatrisk speciallægeerklæring af 2/2 2012 vurderedes det blandt andet, at klager grundlæggende har en særdeles "særegen personlighedsstruktur med formodentlig kontaktbesvær", hvilket har været problematisk for hende helt tilbage fra skolealderen. Desuden vurderedes det, at hun "er overoptaget af ulykkestilfældene, hvor det snarere er det sociale besvær, som er grundproblematikken."

På baggrund af en neuropsykologisk undersøgelse og test af 21/8 2013, vurderede en speciallæge i neuropsykologi i erklæring af 26/8 2013 blandt andet, at klageren ved en klinisk vurdering ikke "fremtræder svært kognitivt dysfungerende – specielt får man ikke indtryk af svære hukommelses- eller koncentrationsproblemer, ligesom der ikke er tegn på påvirkning af sprogfunktion (afasi), eller sværere rum-retningsforstyrrelser." Endvidere anførte han, at der sås "urealistisk lave testpræstationer", og at klager ikke "mobiliserer den nødvendige energi til at kooperere i testsituationen." Han vurderede samlet, at fremtrædende elementer i hendes symptombillede kan forklares ved en somatiseringstilstand, og at det er vanskeligt at udtale sig om prognosen, idet hun samtidigt har en smerteproblematik og har haft et langvarigt sygdomsforløb.

Nævnet må på baggrund af sagens oplysninger lægge til grund, at klageren ved trafikuheldet i 2008 pådrog sig en whiplashlæsion, at hun efterfølgende udviklede en kronisk

smertetilstand med symptomer svarende til fibromyalgi, at hendes funktionsevne som følge heraf er væsentligt nedsat, og at tilstanden må betragtes som stationær siden sommeren 2011. Henset til, at klageren blev visiteret til flexjob i august 2010, finder nævnet det ubetænkeligt at lægge til grund, at selskabet på dette tidspunkt var berettiget til at overgå til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne. Da klageren først fratrådte sin stilling og havde lønophør pr. 1/10 2010, finder nævnet, at klageren på denne baggrund ikke har været berettiget til ydelser, herunder midlertidige, i tiden forud herfor.

Efter en samlet vurdering finder nævnet det ikke godgjort, at hendes generelle erhvervsevne er eller har været nedsat med mindst halvdelen.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at forklaringer på klagerens gener i det væsentlige er, at der er tale om en somatiseringstilstand og et socialt besvær. Nævnet har endvidere lagt vægt på oplysningerne om klagerens arbejdsprøvningsforløb, hvoraf nævnet udleder, at hendes mangel på motivation har gjort det særdeles vanskeligt at afklare hende i forhold til arbejdsmarkedet.

Klageren har anført, at et andet selskab har anerkendt, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3 eller derover. Nævnet bemærker i den forbindelse, at det indklagede selskab ikke er bundet af et andet selskabs afgørelse, og denne kan ligesom indholdet af afgørelsen fra Arbejdsskadestyrelsen den 5/5 2011, den omstændighed, at klageren er bevilget offentlig førtidspension samt det, som klageren og hendes advokat i øvrigt har anført, ikke føre til et andet resultat.

Da klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad, er hun ikke berettiget til et acontobeløb.

38. 85945

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand